

La deslleialtat de l'Estat respecte de Catalunya

BALANÇ DE SITUACIÓ

15/10/2013

ÍNDEX DE CONTINGUTS

Introducció	2
1- Llengua, educació, cultura, protecció social i valors democràtics.....	5
a) Llengua	7
b) Educació	7
c) Cultura	9
d) Protecció social.....	12
e) Valors democràtics	15
2- Incompliments de l'Estat i conflictivitat institucional	19
a) Relacions bilaterals.....	19
b) Traspàsos	19
c) Participació en organismes i processos de decisió estatals	23
d) Balanç de la conflictivitat institucional	23
e) Relació de sentències recents del TC a les quals l'Estat no ha donat compliment	28
f) Recentralització legislativa i administrativa.....	31
3- Quantificació dels incompliments del govern central (deslleialtat i altres)	33
a) Deute de l'Estat en inversions en infraestructures	35
b) Reducció dels ingressos finalistes de l'Estat	35
c) Relació de la normativa i mesures estatals amb impacte sobre els ingressos o la despesa de la Generalitat	36
 Annex 1 – Liquidació del model de finançament	43
Annex 2 – Repartiment injust de l'objectiu de dèficit	45
Annex 3 – Inversió regionalitzada respecte del PIB	47
Annex 4 – Inversió executada respecte de la inversió pressupostada	48
Annex 5 – Dèficit fiscal.....	49

Introducció

L'objectiu d'aquest informe és presentar el grau de compliment del principi de lleialtat institucional de l'Estat envers Catalunya, amb les corresponents desigualtats que genera; fer un balanç, que no pretén ser exhaustiu, dels principals incompliments de l'Estat i de la vulneració de les competències de la Generalitat; i quantificar el volum de deutes pendents, que fan més difícil la situació financera del Govern de la Generalitat.

El principi de lleialtat institucional queda recollit tant a l'Estatut d'autonomia de Catalunya (EAC) com a la Llei orgànica de finançament de les comunitats autònomes (LOFCA), i es defineix com: "la determinació de l'impacte positiu o negatiu que les disposicions generals aprovades per l'Estat tinguin sobre les comunitats autònomes (CCAA), tant en matèria d'ingressos, com en matèria de noves obligacions de despesa".

Però resulta evident que el principi de lleialtat institucional té també una dimensió que va més enllà del còmput directe d'ingressos i de despeses, ja que també es relaciona amb la lleialtat institucional que ha de presidir la col·laboració interadministrativa i el respecte a la distribució competencial que estableix la Constitució espanyola (CE), tal com ha posat de manifest en diferents ocasions el mateix Tribunal Constitucional (TC).

El Tribunal Constitucional sosté que el principi de subjecció estipulat en l'article 9.1 de la CE implica que tots els poders públics tenen un deure de lleialtat "en el ejercicio de sus propias competencias de modo que no obstaculice el ejercicio de las ajenas". (STC 46/1990, de 15 de març, FJ 4) Igualment, el Consell Consultiu, en el Dictamen núm. 279, de 29 de gener de 2007, va afirmar, tot resumint la jurisprudència constitucional, que:

"La lleialtat s'expressa com a obligació de respectar mútuament les respectives competències (...), que imposa, tant a l'Estat com a les Comunitats Autònomes, l'obligació d'exercir les seves competències respectives respectant les que corresponen a l'altre poder públic". (F V.2.C)"

D'altra banda, cal tenir present -i aquest document ho posa de manifest amb molts exemples concrets- que la cronificació d'una actuació deslleial per part de l'Estat, comporta una vulneració directa del principi constitucional d'igualtat de tots els ciutadans. Dit d'una altra manera, la deslleialtat institucional practicada per l'Estat espanyol té com a principal conseqüència directe per a la ciutadania l'increment de desigualtats i discriminació entre els ciutadans per raó del territori on viuen. El cas del principi d'ordinalitat ho posa de manifest de manera punyent: mentre que a Catalunya la capacitat tributària dels seus conciutadans està clarament per sobre de la mitjana estatal, els recursos públics per capita disponibles són clarament inferiors als de la mitjana.

Per analitzar i descriure el nivell de deslleialtat institucional de l'Estat espanyol i les desigualtats que genera, el present informe s'ha dividit en tres àmbits d'anàlisi:

- 1) Un primer, que detalla l'actuació del govern de l'Estat en referència a la llengua, l'educació, la cultura, la protecció social i els valors democràtics. Les conclusions que se'n deriven són:
  - L'Estat no ha tingut cap voluntat de mostrar la plurinacionalitat i la diversitat lingüística que l'integren, sense desenvolupar ni afavorir cap normativa que permeti la presència del català en cap institució estatal ni internacional. No s'ha permès, des de l'inici de la Transició, la presència del català a les Corts espanyoles -Congrés i Senat- ni la seva equiparació en igualtat de condicions respecte del castellà, tant pel que fa a la relació amb l'Administració general de l'Estat com amb l'Administració de justícia. No s'ha afavorit tampoc la presència del català en organismes internacionals, com pot ser l'ús del català al Parlament Europeu. I, més recentment, quan s'impulsa la 'Marca España, i al marge de la Constitució, s'ha volgut definir el castellà com a llengua espanyola, menystenint que hi ha altres llengües espanyoles (article 3 CE).
  - L'aprovació de l'Avantprojecte de Llei orgànica de millora de la qualitat de l'educació (LOMCE) manifesta el menysteniment del govern de l'Estat per la llengua i la cultura catalanes en l'ensenyament, i impossibilita la continuïtat del model d'escola inclusiva i del sistema d'immersió lingüística.
  - El progressiu abandonament de la cultura catalana en els pressupostos generals de l'estat i la inequívoca aposta de Madrid, davant Barcelona, com a centre cultural de referència a nivell de l'Estat.
  - La contínua actuació invasiva de l'Estat pel que fa referència a les polítiques de benestar, afegida a la cronificació de la deslleialtat institucional comporta que no es respecti el principi d'igualtat i que el Govern de la Generalitat disposi de menys recursos per al desenvolupament de polítiques socials.
  - Des de la Sentència 31/2010 del Tribunal Constitucional contra l'Estatut de Catalunya, que prèviament havia estat referendat pel poble de Catalunya, fins al recurs contra la Resolució 5/X del Parlament de Catalunya, que aprova la Declaració de sobirania i del dret a decidir del poble de Catalunya, l'Estat s'ha oposat a qualsevol voluntat de modificar per vies democràtiques i legals l'actual estatus polític de Catalunya.
- 2) Un segon àmbit, que analitza el nivell de lleialtat institucional de l'Estat, des de la perspectiva del marc competencial i el respecte a l'autogovern. I que es fa palès en:
  - La paralització de les relacions bilaterals i la negativa a convocar la Comissió Bilateral Generalitat-Estat i altres comissions mixtes previstes per fer possible el desenvolupament de l'Estatut.

- La negativa a negociar i aprovar els traspassos pendents de ser desenvolupats que queden definits en l'actual EAC, així com a desenvolupar altres previsions d'aquest Estatut que el TC va considerar legítimes.
  - L'incompliment reiterat de sentències fermes del Tribunal Constitucional i de les sales del contenciós administratiu del Tribunal Suprem i de l'Audiència Nacional, com poden ser la cessió de la política de beques o la descentralització de la gestió del 0,7% de l'IRPF.
  - L'elevat volum de recursos i conflictes de constitucionalitat que el govern de la Generalitat s'ha vist obligat a presentar per defensar la pròpia Constitució i el marc competencial que se'n deriva.
  - El desenvolupament de normativa estatal que dificulta l'activitat ordinària dels diferents departaments del Govern i que afecta els costos de la seva gestió.
  - L'impuls d'una bateria d'iniciatives legislatives de signe clarament recentralitzador i l'impuls d'una reforma administrativa que, sota el pretext de l'eficiència, pretén atribuir a l'Estat competències o funcions reservades a la Generalitat.
- 3) Un tercer àmbit d'anàlisi que quantifica el volum dels deutes de l'Estat respecte Catalunya i mostra l'arbitrarietat i manca d'equitat de l'actual sistema de finançament. Situació que, afegida al persistent dèficit fiscal, suposa una gran dificultat per a les finances de la Generalitat. Aquest darrer àmbit es podria resumir en:
- La quantificació actual dels incompliments del govern central és de 9.375,7 milions d'euros.
  - L'actual model de finançament no respecta el principi d'ordinalitat i situa Catalunya per sota de la mitjana en recursos per capita. Catalunya passa de la tercera posició en termes de capacitat tributària, a la desena en termes de recursos per capita.
  - La deslleialtat del Govern Central també s'ha manifestat en el repartiment injust dels objectius de dèficit. Una distribució que ha penalitzat les administracions locals i autonòmiques, principals prestadores dels serveis a les persones i garants del model d'estat del benestar.

1- Llengua, educació, cultura, protecció social i valors democràtics

a) Llengua:

Els atacs i desconsideracions constants a la llengua catalana es manifesten per diverses vies:

- Ús del català a les institucions europees. Després d'un procés negociador entre els vint-i-cinc estats membres, el 13 de juny del 2005 el Consell de Ministres de la Unió Europea va aprovar unes conclusions que recullen la possibilitat d'un ús oficial limitat, en les institucions i els organismes comunitaris, de llengües que no siguin les que tenen la consideració de llengües oficials i de treball de les institucions europees. El 2012 encara es mantenen les dificultats de compliment dels acords administratius subscrits fins ara pel Govern de l'Estat amb els diferents organismes que haurien de permetre, en general, que es fessin en català la publicació dels actes adoptats mitjançant codecisió del Parlament Europeu i el Consell, les intervencions orals en les sessions del Consell i, si s'escau, d'altres institucions o òrgans de la Unió i, finalment, les relacions per escrit entre els ciutadans espanyols que ho vulguin i els òrgans i institucions de la Unió.

Aquests acords són:

- Acord administratiu entre el Regne d'Espanya i el Consell de la Unió Europea, signat el 7 de novembre de 2005.
  - Acord administratiu entre el Regne d'Espanya i el Comitè de les Regions, signat el 16 de novembre de 2005.
  - Acord administratiu entre el Regne d'Espanya i la Comissió Europea, signat el 21 de desembre de 2005.
  - Acord administratiu entre el Regne d'Espanya i el Comitè Econòmic i Social Europeu, signat el 7 de juny de 2006.
  - Acord administratiu entre el Regne d'Espanya i el Defensor del Poble Europeu, signat el 30 de novembre de 2006.
  - Acord administratiu entre el Regne d'Espanya i el Tribunal de Justícia de les Comunitats Europees, signat el 27 d'abril de 2009.
- Contenciosos permanents que busquen afectar el corpus normatiu de la llengua catalana per minvar els seus efectes:
    - 5 lleis impugnades per raons lingüístiques i encara amb contenció oberta (occità, educació, consum, cinema i acollida).

• 8 sentències (2012).

- Favorables: 2 (sobre l'emissió de TV3 al territori valencià)
- En contra: 6
- Suspensió cautelar i anul·lació de l'ús preferent del Reglament d'ús de la llengua catalana de l'Ajuntament de Barcelona (2)
- Contra el català com a llengua vehicular i d'acollida en el segon cicle de l'ensenyament infantil
- Coneixement de les llengües oficials en l'Administració de justícia i com a requisit d'accés a la carrera judicial (2)
- Coneixement del català en proves selectives de funcionaris locals
- Fons estatal de promoció de pel·lícules en català: L'article 36 de la Llei 55/2007, del cinema, especifica que amb la voluntat d'atendre el foment i la protecció de l'ús de les llengües cooficials diferents a la castellana en la cinematografia i l'audiovisual s'establirà un fons d'ajudes o crèdits específics que seran transferits en la seva integritat als organismes competents de les comunitats autònomes. La dotació que ha de rebre, segons la llei, cada comunitat autònoma amb llengua cooficial ha de ser anualment equivalent a la suma d'aportacions que aquesta comunitat hagi destinat en l'exercici anterior per al suport i el foment de la producció, distribució, exhibició i promoció de l'audiovisual en llengua cooficial diferent del castellà. El funcionament descrit a la normativa es va posar en marxa el 2008 i les transferències Ministeri de Cultura/Departament de Cultura per aquest concepte en aquest període són les següents:

Justificació al Ministeri de la inversió en VOC del Departament de Cultura		Subvenció concedida al Departament de Cultura pel Ministeri corresponent a la inversió en VOC realitzada	
2007	5.915.490,23	2008	1.524.750,00
2008	10.364.888,69	2009	6.911.829,21
2009	11.796.414,45	2010	4.802.751,31
2010	12.201.747,69	2011	4.707.100,00
2011	10.215.448,15	2012	0,00

b) Educació

L'aprovació de la Llei orgànica de millora de la qualitat de l'educació (LOMCE), elaborada pel Ministeri d'Educació, Cultura i Esport, suposa una flagrant invasió competencial en matèria educativa i la voluntat de desmantellar el sistema d'immersió lingüística propi de Catalunya.

En relació amb aquesta llei, el Consell Escolar de Catalunya va manifestar que és *“una normativa que menysté la llengua i la cultura catalanes en l'ensenyament i que impossibilita la continuïtat de l'escola inclusiva i del sistema d'immersió lingüística en establir la segregació dels alumnes per raons de llengua. La proposta ministerial, en definitiva, és inconsistent amb la realitat educativa catalana, és incompatible amb el marc estatutari vigent, expressa la voluntat intervencionista d'alterar substancialment el sistema educatiu i impedeix que amb l'educació es puguin satisfer de manera adient les expectatives de futur de l'alumnat de Catalunya”* (declaració del Consell escolar de Catalunya en defensa del model català d'immersió lingüística aprovada en la sessió plenària del 12 de desembre de 2012 al Palau de la Generalitat).

Principals punts conflictius que comporta l'aprovació de la LOMCE:

1. La nova regulació de l'ús de les llengües s'oposa frontalment al règim lingüístic del sistema educatiu de Catalunya, previst a la Llei d'educació i a l'Estatut d'autonomia. El nostre model coincideix a grans trets amb el que al seu dia es va fixar a la Llei 7/1983, de normalització lingüística de Catalunya, i compleix el mandat legal de garantir el ple domini de les llengües oficials catalana i castellana en finalitzar l'ensenyament obligatori, d'acord amb el Marc europeu comú de referència per a l'aprenentatge, l'ensenyament i l'avaluació de les llengües.

Aquesta oposició arriba al punt que, en contra de l'opinió del Consell d'Estat (Dictamen 172/2013, de 18 d'abril), es preveu expressament que si la Generalitat no garanteix una raonable oferta docent sostinguda amb fons públics on el castellà sigui utilitzat com a llengua vehicular, els pares podran escolaritzar els seus fills en un centre privat on existeixi aquesta oferta i el Ministeri d'Educació, Cultura i Esport assumirà íntegrament aquestes despeses d'escolarització, que descomptarà de futures transferències a la Generalitat.

Tot i que l'article original on es regula l'ús de les llengües estava pensat bàsicament per a Catalunya, en la seva tramitació parlamentària s'ha acceptat una esmena presentada pel grup Unión, Progreso y Democracia, que és extraparlamentari a Catalunya, per tal d'afegir-hi el redactat següent: *“El castellano es lengua vehicular de la enseñanza en todo el Estado y las lenguas cooficiales lo serán también en las respectivas comunidades autónomas, de acuerdo con sus estatutos”*.

2. En totes les etapes educatives, la nova estructura de la LOMCE, contravenint la Constitució i l'Estatut d'autonomia, situa a diferent nivell la llengua castellana, que es considera assignatura troncal (com les matemàtiques, la primera llengua estrangera o la física i química) i la llengua catalana, que es considera assignatura de lliure configuració autonòmica (l'educació física, la religió o valors ètics també es poden cursar en aquest bloc d'assignatures).
3. La LOMCE introdueix canvis profunds en el model de distribució de competències educatives entre l'Estat i les comunitats autònomes que s'ha desenvolupat durant trenta anys, canvis que representen una recentralització contrària a la lletra i a l'esperit constitucional. S'amplien els àmbits en els quals l'Estat es reserva la facultat d'establir normativa bàsica i el seu abast (com és el cas de la formació professional dual i la definició de currículum), de tal manera que es redueixen amb severitat les competències de desenvolupament i execució autonòmiques.

El canvi de model educatiu redueix les competències autonòmiques a aspectes residuals, molt inferiors als que fins ara han estat reconeguts per l'Estatut d'autonomia i per les anteriors lleis orgàniques educatives, des de la LOECE (1980), la LODE (1985), la LOGSE (1990), la LOPAGCD (1995) i la LOE (2006).

4. L'avaluació general del sistema educatiu passa a ser competència exclusiva de l'Estat. El Ministeri d'Educació, Cultura i Esport estableix les característiques de les proves, les dissenya i n'estableix el contingut, i queda reservat per a les comunitats autònomes només la realització material de les proves, en contra del que estableix la doctrina constitucional, que s'ha pronunciat en el sentit que la unitat i homogeneïtat de la prova no implica ni ha implicat mai identitat absoluta dels continguts de l'examen a superar pels estudiants.

c) Cultura

L'article 127 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya atorga a Catalunya competència exclusiva en matèria de cultura. Reiteradament, el Govern de la Generalitat ha manifestat la necessitat de suprimir un ministeri sense raó de ser. Aquesta posició ha estat avalada per l'Eurocambra en un informe aprovat a mà alçada (15.1.2013) en què s'insta els governs europeus a clarificar responsabilitats entre nivells administratius per evitar duplicitats i garantir els fons necessaris a les diferents línies polítiques.

A banda d'aquest fet, podem enumerar diverses accions de l'Estat que lesionen de manera clara l'àmbit cultural català:

- Els darrers quatre pressupostos de l'Estat han consolidat una tendència a la baixa global del 46,4% de les aportacions als grans equipaments culturals catalans.

Equipaments	2011	2012	2013	2014	Diferencial 2011-2014
MACBA	1.950.000	1.640.000	1.036.000	992.490	-49,10%
MNAC	4.080.000	3.196.750	2.017.890	1.933.140	-52,62%
Joan Miró	190.000	161.500	80.000	78.010	-58,94%
Mercat de les Flors	968.000	726.000	363.000	341.220	-64,75%
Palau de la Música	476.280	381.020	190.510	179.080	-62,40%
Liceu	11.968.200	10.240.470	6.870.640	6.870.640	-42,59%
Lliure	870.000	790.000	592.500	592.500	-31,90%
Tàpies	90.000	76.500	49.730	48.740	-45,84%
Total	20.592.480	17.212.240	11.200.270	11.035.820	-46,41%

Cal tenir en compte, a més, que l'import que constava en els PGE's del MACBA per al 2012 encara no s'ha fet efectiu.

- Catalunya ha resultat clarament més castigada que Madrid en la reducció de la despesa en cultura en els PGE.

Comunitat	2011	% s/total	2014	% s/total	Variació 2011-2014 %
Madrid	196.985,17	35,9%	102.862,50	42,8%	-47,8%
Catalunya	62.298,46	11,4%	15.429,25	6,4%	-75,2%

- Fins al 2013, el pressupost del Ministeri de Cultura recollia un seguit de subvencions directes a esdeveniments culturals de llarga trajectòria a Catalunya que incloïen des de festivals d'estiu a mercats empresarials de l'àmbit cultural. Aquest suport ha desaparegut en la seva pràctica totalitat.
- Amb la supressió de la partida de la capitalitat de Barcelona s'intensifica un greuge comparatiu entre Barcelona i Madrid. Amb la Carta de Barcelona, s'establia la creació

d'una partida pressupostària destinada al reforçament de Barcelona com a capitalitat cultural. En els darrers tres anys, aquesta partida s'ha vist reduïda fins a la seva desaparició.

- El tractament rebut per Barcelona i Madrid en els PGE, respecte de l'aportació a les grans infraestructures culturals, demostra una aposta inequívoca de l'Estat per fer de Madrid l'únic centre cultural de l'Estat espanyol generant un desert cultural a la resta del país.

Comparativa aportacions a equipaments culturals

	2011	2012	2013	2014
MACBA	1.950.000	1.665.000	1.036.000	992.490
MNAC	4.080.000	3.222.000	2.017.890	1.933.140
Museo del Prado	21.588.320	16.405.000	11.283.000	11.351.640
Reina Sofía	41.454.220	24.147.560	25.410.670	22.942.150

	2011	2012	2013	2014
Liceu	11.968.200	10.240.470	6.870.640	6.870.640
Teatro Real	15.471.000	13.150.350	8.775.170	8.775.170

- Els PGE del 2014 consoliden i no corregeixen la desprogramació de diverses inversions de l'Estat a Catalunya en la construcció de grans equipaments culturals que, en unes ocasions, aprofundeixen dèficits històrics i, en d'altres, posen en perill la conservació i l'exposició dels béns culturals.

Paralització de les grans obres: la Biblioteca Provincial de Barcelona, l'Arxiu Provincial de Girona i el Museu Nacional d'Arqueologia de Tarragona.

- Biblioteca Provincial de Barcelona. Suprimida l'anualitat 2013 de 500.000 euros. A més a més, retarden dos anys la finalització del projecte. Paralitza un projecte iniciat l'any 2006. No preveu iniciar-lo fins al 2016. Esdevé l'única província de l'Estat sense Biblioteca provincial.

- Arxiu Provincial de Girona. Suprimida ja la partida en el 2013 de 100.000 euros. Retard en l'inici d'una llarga reivindicació històrica que substituiria un edifici amb greus mancances estructurals.
  - Desaparició de les partides nominatives per a projectes concrets (pont de Besalú, Cotonera d'Igualada, Museu del Paisatge).
- **“Papers de Salamanca”**: A dia d'avui encara resta pendent el retorn de gran part de la documentació confiscada, tot i que han transcorregut més de 30 anys de les primeres sol·licituds de devolució de la documentació sotreta de Catalunya durant la Guerra Civil i més de set anys de l'aprovació de la Llei 21/2005, de 17 de novembre, de restitució a la Generalitat de Catalunya dels documents confiscats amb motiu de la Guerra Civil.

d) Protecció social

La cronificació d'una actuació deslleial per part de l'Estat comporta una vulneració directa del principi constitucional d'igualtat de tots els ciutadans. En aquest sentit i en matèria de protecció social s'observen amb preocupació els assumptes següents:

1.- L'incompliment reiterat per part de l'Estat de les nombroses sentències del Tribunal Constitucional i de les sales del contenciós administratiu del Tribunal Suprem i de l'Audiència Nacional, (en els termes que es detallen més endavant) que reconeixen i declaren la competència de la Generalitat de Catalunya sobre l'activitat de foment en les matèries de serveis socials, família, voluntariat, joventut, polítiques de gènere i integració de persones immigrades.

Malgrat la reiterada jurisprudència, l'Estat segueix exercint aquesta activitat de foment regulant i convocant de forma centralitzada les subvencions per a la realització de programes de cooperació i voluntariat socials amb càrrec a l'assignació tributària de l'IRPF, i en general en matèria de serveis socials i igualtat, integració de persones immigrades i polítiques de gènere.

2.- L'incompliment per part de l'Estat quan ignora les competències de la Generalitat de Catalunya en matèria d'immigració. Es veu amb preocupació el recurs d'inconstitucionalitat interposat per la institució del Defensor del Poble en relació amb l'article 9 apartats 2, 4 i 5 de la Llei 10/2010, de 7 de maig, d'acollida de les persones immigrades i de les retornades a Catalunya, atès que aquest precepte en el seu conjunt garanteix l'aprenentatge tant de la llengua catalana com de la castellana a aquest col·lectiu.

Així mateix, la Direcció General dels Registres i del Notariat exclou l'informe d'arrelament emès per la Generalitat per tal d'acreditar aquesta circumstància en els expedients d'adquisició de la nacionalitat espanyola per residència.

3.- Àmbit relatiu a la dependència i promoció de l'autonomia personal. La regulació estatal, amb la Llei 39/2006, de 14 de desembre, de promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència, envaeix les competències exclusives de la Generalitat de Catalunya en matèria de serveis socials. Una llei, a més, mal finançada ja des de la seva aprovació i que, amb el temps, s'ha accentuat amb un repartiment del finançament cada vegada més desigual i amb més càrregues per a Catalunya (les aportacions actuals del Govern de la Generalitat representen el 80% del finançament total). L'any 2012 i mitjançant la Llei de pressupostos generals de l'Estat, aquest va suspendre unilateralment el nivell acordat del finançament del Sistema d'Autonomia i Atenció a la dependència, amb un menor finançament, per tant, de més de 48 milions i que ha obligat al Govern de la Generalitat a interposar un recurs d'inconstitucionalitat.

El Consejo Territorial del Sistema para la Autonomía y Atención a la Dependencia, on s'haurien de debatre i acordar els objectius, els mitjans i els recursos per a l'aplicació dels serveis i les prestacions d'aquest sistema, ha esdevingut un òrgan de coordinació i no de cooperació, amb l'Estat en una posició de supremacia, i deixant de ser l'òrgan de cooperació

institucional entre les administracions públiques competents que va configurar la Llei 39/2006.

En aquest sentit, es constata, a més, que en els darrers tres anys les reunions del Consejo s'han reduït significativament.

4.- Reducció del nivell de finançament de l'Estat per a contribuir a la despesa administrativa corresponent a la gestió de les pensions, en la seva modalitat no contributiva de la Seguretat Social, que s'atribueix a la Generalitat de Catalunya. En els darrers anys s'ha reduït més del 64%.

5.- La nova Estratègia per a l'eradicació de la violència contra la dona 2013-2016 que va aprovar el Consell de Ministres el passat 26 de juliol de 2013 i que vol ser un instrument vertebrador de l'actuació dels poders públics per acabar amb la violència masclista, implica totes les administracions i poders públics, i envaeix les competències de la Generalitat. Els 25 anys de polítiques públiques de dones del Govern de la Generalitat ens situen en un estat de desenvolupament, coordinació i consolidació de les polítiques públiques per eradicar la violència masclista molt superior al que l'Estratègia espanyola proposa.

6.- El Pla d'Infància i Adolescència 2013-2016 aprovat pel Consell de Ministres el 5 d'abril de 2013, tot i tenir un caràcter programàtic i sense valor normatiu, no deixa d'incidir en les competències que la Generalitat té en matèria d'infància i adolescència amb caràcter exclusiu d'acord amb l'article 166 de l'EAC. En aquest sentit, el més preocupant és que en aquest Pla s'assignen partides pressupostàries a l'Estat per a la consecució de polítiques d'infància i adolescència mentre que aquests crèdits s'haurien de destinar a les comunitats autònomes que tenen assignada la competència exclusiva en matèria d'infància i adolescència.

7.- El document que la Comissió per a la Reforma de les Administracions Públiques de l'Estat (CORA) ha elaborat sobre la reforma de les administracions públiques planteja l'eliminació de duplicitats d'òrgans amb les Comunitats Autònomes, atès que es proposa que determinats serveis o activitats de l'Administració autonòmica siguin prestats per un òrgan estatal, plantejant així que determinats òrgans estatals assumeixin funcions realitzades per òrgans autonòmics, amb la corresponent supressió d'aquests. Cal tenir en compte que la proposta de supressió afecta òrgans que tenen atribuïdes funcions sobre matèries que són competència exclusiva de la Generalitat de Catalunya. A tall d'exemple, podríem citar la proposta de supressió de l'Observatori dels drets de la Infància de la Generalitat per tal que sigui assumit per l'Observatori (estatal) Públic de la Infància.

8.- En matèria d'accessibilitat, cal destacar que a l'empenta de l'article 149.1.1 CE, l'Estat ha aprovat al llarg dels darrers anys més de 10 normes de caràcter bàsic que determinen les mesures d'accessibilitat als diversos àmbits de l'entorn (edificació, urbanisme, serveis, transports, etc.).

Aquestes normes estatals afecten de forma rellevant les competències de la Generalitat de Catalunya atribuïdes per l'EAC en matèries directament relacionades amb l'accessibilitat

(serveis socials, habitatge, infraestructures del transport i de les comunicacions, obres públiques, ordenació del territori, transports, etc.).

Així mateix, impliquen canvis rellevants sobre els elements d'accessibilitat realitzats a Catalunya progressivament des de fa 25 anys i signifiquen un impacte substancial de despesa, de difícil assumpció en els termes establerts i termini exigit. La situació s'agreuja pel fet que cap d'aquestes normes s'ha acompanyat de dotació pressupostària ni s'ha proveït cap programa que hi doni suport per al seu desplegament.

9.- En matèria d'adopció internacional, la Llei 54/2007, de 28 de desembre, ha esdevingut una eina de l'estat per controlar les decisions de les comunitats autònomes en aquest àmbit.

A l'empara d'aquesta llei, en especial del seu art. 4, les decisions de les entitats públiques en aspectes com la tramitació d'adopcions en els diferents països, la valoració de l'obertura de nous països i l'elecció de la via de tramitació de les adopcions, es veu condicionada a la consideració prèvia del corresponent òrgan de coordinació institucional de les administracions públiques sobre l'adopció internacional format pels responsables de la Direcció General de Serveis per a la Família i la Infància, del Ministeri de Sanitat, Assumptes Socials i Igualtat.

En aquest sentit, els darrers acords interautonòmics mostren la tendència que el Ministeri té a no permetre a les CCAA la tramitació d'adopcions als diferents països segons la seva pròpia valoració i en exercici de les pròpies competències, així com a limitar l'obertura de nous països d'origen i el nombre d'entitats acreditades o les pròpies vies de tramitació de les adopcions.

e) Valors democràtics

Sentència del Tribunal Constitucional contra l'Estatut de Catalunya

En gran part, l'origen de la situació actual que viu Catalunya ve donada pel trencament de les regles de joc i de l'acord polític entre parts, que suposa la sentència del Tribunal Constitucional contra l'Estatut de Catalunya.

Un procés que, després de l'aprovació per part del Parlament, les cambres espanyoles i la validació en referèndum pel poble de Catalunya, és invalidat per la sentència del Tribunal Constitucional. Una sentència que suposa el trencament de les regles de joc del que fins al moment havien estat intents d'encaix de Catalunya en el marc de l'Estat. I una sentència que, en definitiva, violentava el principi democràtic perquè s'imposava a allò que a les urnes i per via de referèndum el poble de Catalunya havia decidit.

Per valorar la STC, el president Montilla va encarregar a un grup d'experts l'Informe sobre la STC que resol el recurs d'inconstitucionalitat" presentat per 50 diputats i senadors del Partido Popular contra l'Estatut d'autonomia de Catalunya, informe que va arribar a les conclusions següents:

- 1.La sentència debilita significativament la funció constitucional de l'Estatut d'autonomia i substitueix el seu paper en el bloc de la constitucionalitat pel del Tribunal mateix.
- 2.La sentència tracta, sovint, l'Estatut com una llei merament autonòmica, a través de la qual la comunitat autònoma pretendria imposar a l'Estat obligacions i mandats, i oblida que és una norma estatal fruit d'un pacte polític entre la Generalitat i l'Estat.
- 3.La sentència no aplica la seva reiterada doctrina sobre el principi de deferència cap al legislador que, en aquest cas, encara havia de ser aplicat de forma més exquisida per la funció constitucional de l'Estatut i pel plus de legitimitat que deriva del procediment d'elaboració i aprovació. Ans el contrari, la sentència està impregnada d'una prevenció injustificada respecte el contingut de l'Estatut d'autonomia."

No acceptació de la proposta de Pacte fiscal acordat pel Parlament de Catalunya

El president Rajoy va rebutjar qualsevol negociació de la proposta de Pacte fiscal aprovat per prop de dos terços del Parlament de Catalunya. Així es va fer palès el dia 20 de setembre de 2012 en una reunió amb el president de la Generalitat on el President del Govern espanyol li va traslladar la negativa rotunda a obrir cap mena de negociació.

El model de finançament propi per a Catalunya preveia la gestió de tots els tributs, la plena capacitat de l'Agència Tributària de Catalunya, capacitat normativa total de la Generalitat sobre tots els impostos, una aportació pactada amb l'Estat pels serveis que presta a Catalunya i una altra en concepte de solidaritat amb la resta de territoris, sense que perdre, però, posicions a Catalunya.

Declaració sobirania

El Tribunal Constitucional va admetre a tràmit el 8 de maig de 2013 el recurs del Govern de l'Estat espanyol contra la Declaració de Sobirania aprovada pel Parlament el 23 de gener. Per primera vegada, des de l'any 1978, el Constitucional ha suspès un acord d'un parlament autonòmic. De totes maneres no ha quedat clar quin és l'efecte pràctic de la suspensió, ni les conseqüències directes d'una hipotètica il·legalització, ja que només es tracta d'una declaració institucional sense conseqüències jurídiques.

El Govern de l'Estat va recórrer la Declaració al TC en considerar que el text del Parlament - on es reivindica a Catalunya com a subjecte polític i jurídic sobirà - la CE, prescindint de fet que es tracta d'una resolució de caràcter polític i sense efectes jurídics.

Abans de decidir admetre a tràmit el recurs, el TC va preguntar al Parlament quina de les dues declaracions a favor del dret a decidir aprovades era la vigent: si la Declaració de Sobirania -la recorreguda-, o l'aprovada el 13 de març, que es limitava a instar el Govern a obrir negociacions amb l'Estat per fer efectiu el dret a decidir, sense parlar de sobirania. La resposta de la presidència del Parlament -d'acord amb els seus serveis jurídics- va ser que ambdues són vàlides, sense cap contradicció entre elles.

Inicialment, el Govern de l'Estat havia dit que la declaració en qüestió no tenia efectes jurídics i que, per tant, no tenia sentit recórrer-la. Més tard però, va demanar un informe a l'advocacia de l'Estat, que va determinar que hi havia matèria per recórrer, i un altre dictamen al Consell d'Estat, també favorable, tot i que hi va haver vots particulars. El Consell de Ministres va prendre la decisió definitiva de recórrer el dia 1 de març de 2013, tot demanant la suspensió de la resolució.

Recusació del president del Tribunal Constitucional

El Govern va acordar el dia 30 de juliol de 2013 demanar la recusació del president del Tribunal Constitucional, Francisco Pérez de los Cobos, en els procediments de recurs d'inconstitucionalitat i de conflicte de competències en els quals és part el Govern de la Generalitat de Catalunya i que es troben en procés de tramitació davant aquest òrgan.

La decisió del Consell Executiu arribava després que el Gabinet Jurídic de la Generalitat considerés que la militància del president del TC al Partit Popular permetia apreciar una causa objectiva de pèrdua d'imparcialitat i d'interès en les causes en les quals ha d'intervenir en procediments que afecten el Govern de la Generalitat de Catalunya.

Amb posterioritat, el passat 25 de setembre de 2013 també es va demanar la recusació del president del Tribunal Constitucional en el recurs d'inconstitucionalitat que havia acordat presentar contra diferents articles de la Llei 8/2013, de 26 de juny, de rehabilitació, regeneració i renovació urbanes.

El Tribunal Constitucional va desestimar la recusació presentada pel Govern de la Generalitat per una majoria de nou vots favorables, en contra de la qual es van emetre dos vots particulars.

Banalització del totalitarisme i el nazisme

D'ençà de la manifestació de l'11 de setembre de 2012, que va omplir els carrers de Barcelona amb 1,5 milions de persones que reclamaven que Catalunya esdevingui un nou estat d'Europa, i després de les eleccions del 25 de novembre d'aquell any, que van configurar un Parlament de Catalunya amb una àmplia majoria favorable a la celebració d'una consulta en què els catalans puguin decidir el futur polític del país, han esdevingut recurrents les acusacions de totalitarisme contra les institucions, els partits i la societat catalana en el seu conjunt.

Aquesta majoria social es presenta de manera falsa per part d'alguns polítics i mitjans de comunicació com una situació totalitària i nazi. S'obvia descaradament el caràcter rotundament pacífic, democràtic i incliusiu d'aquest moviment, absolutament allunyat de cap supremacisme i concentrat en quelcom tan poc totalitari com reclamar que un conflicte es resolgui votant. La banalització que es fa dels termes totalitarisme i nazisme arriba a l'absurd de fer-se des de tribunes com les institucions democràtiques i els mitjans de comunicació catalans, especialment els de titularitat pública, on si els que fan aquesta acusació estiguessin la veritat no hi podrien accedir de cap manera.

La reiteració de les falses acusacions de totalitarisme només pot tenir com a objectiu el descrèdit i la deslegitimació de les institucions públiques catalanes, on el poble de Catalunya ha decidit lliurement que hi siguin majoritaris els partidaris de fer la consulta sobre el futur de Catalunya. La frivolitització del nazisme i de les seves conseqüències és una injustícia i un atemptat a la democràcia i al bon nom dels qui l'han de suportar.

Es dona la circumstància, a més, que si el nazisme va fer víctimes a la Península Ibèrica van ser majoritàriament catalanes. Catalunya mateixa se'n pot considerar víctima. Recolzant i patrocinant l'alçament del general Franco el 1936; bombardejant bàrbarament Barcelona, Lleida, Granollers i moltes altres viles i ciutats catalanes, convertides en bancs de proves dels bombardejos sobre la població civil indefensa; entregant el president de Catalunya, Lluís Companys, al règim franquista perquè fos afusellat després d'un simulacre de procés; empresonant, vexant, torturant i fent treballar fins a la mort molts milers de catalans als camps nazis d'extermini. Mai Catalunya ni el seu Govern han estat aliats dels nazis; mai el catalanisme ha tingut una manifestació de signe totalitari ni ha defensat la dictadura. Si de cas, Catalunya, els catalans i el catalanisme han estat víctimes, com tants d'altres milions d'uropeus, amb qui aquells catalans van barrejar la seva sang. Així ho explica un català, Joaquim Amat-Piniella, de qui enguany se celebra el centenari, en el que es considera una de les deu millors obres literàries sobre l'holocaust, *KL Reich*.

Convertir la víctima en botxí i presentar la majoria democràtica com un totalitarisme són recursos baixos i de joc brut. Aquesta banalització del totalitarisme no ha trobat l'hostilitat que seria desitjable per part de l'Administració de l'Estat. Mentre que per part de la Generalitat de Catalunya s'ha demanat insistentment una reacció de reprovació per part dels poders de l'Estat espanyol, o directament -en el marc de les competències existents- s'ha demanat també l'actuació formal del CAC, en la mesura que són mitjans audiovisuals els que sovint acullen i amplifiquen aquestes declaracions de banalització, cal fer notar que des de la perspectiva del govern espanyol només hi ha hagut condemnes puntuals, però sense una actuació contundent en el camp jurisdiccional. Aquest fet contrasta amb el que s'ha produït per una resolució sense efectes jurídics que apel·la -entre d'altres- a principis com el de la democràcia o de la legalitat (Resolució 5/X sobre la Declaració de sobirania). El govern espanyol no ha actuat ni en els casos dels mitjans de comunicació ni en els aquells on militants o càrrecs de partits polítics han comparat directament el president de la Generalitat amb Hitler, i el moviment sobiranista amb el nazisme. Les reclamacions de solucions violentes tampoc han trobat la resposta suficient de l'Estat. Tampoc la resposta dels poders estatals ha tingut la contundència necessària a fets sí declaradament i explícitament totalitaris, com l'assalt i les agressions a la Delegació de la Generalitat de Catalunya a Madrid, l'11 de setembre passat, que s'han resolt amb multes d'imports desproporcionadament baixos.

2- Incompliments de l'Estat i conflictivitat institucional

L'article 3.1 de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, que porta per títol "Marc Polític", estableix que les relacions de la Generalitat amb l'Estat es fonamenten en el principi de lleialtat institucional mútua i es regeixen pel principi general segons el qual la Generalitat és Estat, pel principi d'autonomia, pel de bilateralitat i pel de multilateralitat.

a) Relacions bilaterals

El Govern de l'Estat ha provocat la paràlisi de les relacions bilaterals amb la Generalitat. La Comissió Bilateral Generalitat-Estat -marc general i permanent de relació entre ambdós governs que s'ha de reunir almenys dues vegades l'any- no s'ha reunit des del juliol de 2011. Tot i les reiterades propostes de la Generalitat, l'Estat s'oposa a reunir aquest òrgan per desplegar les previsions de l'Estatut que es mantenen vives i només acceptaria reunir-lo amb finalitats d'anàlisi d'actuacions futures.

Aquesta situació afecta la resta de comissions mixtes, així com la Junta de Seguretat, òrgan de coordinació de les polítiques de seguretat i de l'activitat dels cossos policials respectius que no es reuneix des de l'any 2009. En el cas de la Comissió Mixta de Transferències, òrgan responsable de negociar els traspassos, l'Estat no ha renovat la seva representació, del tot desactualitzada, malgrat els recordatoris formulats per la Generalitat des de l'any 2010.

A més, el Govern estatal ha incomplert de forma manifesta els acords adoptats a la darrera Comissió Bilateral. Destaca la manca de liquidació de la DA 3a de l'Estatut i l'acord sobre la transferència de la titularitat dels grans hospitals i altres immobles de la Seguretat Social que gestiona la Generalitat. La previsió legal introduïda a la Llei de la Seguretat Social ho demorava en el temps, però fou derogada abans que arribés a entrar en vigor.

b) Traspassos

Des de l'any 2011 no s'ha fet cap traspàs ni se n'ha ampliat cap. La situació està estancada principalment pels motius següents:

- la posició política poc favorable a l'autogovern exhibida pel Govern del Partit Popular (posició que s'ha traduït en un increment de la conflictivitat competencial i en accions polítiques i legislatives que denoten una clara voluntat recentralitzadora i que dificulta fins a obstaculitzar-la totalment la negociació dels traspassos pendents).
- la doctrina establerta pel Tribunal Constitucional en la sentència dictada contra l'Estatut d'Autonomia de Catalunya (doctrina que ha afeblit el fonament estatutari d'alguns traspassos)
- la conjuntura de crisi econòmica actual (conjuntura que complica encara més l'assoliment d'una valoració econòmica justa de les funcions i serveis objecte de

traspàs i que ha obligat el Govern de la Generalitat a no acceptar cap traspàs que no compti amb una valoració econòmica suficient).

- Traspassos amb ponència tècnica oberta aturats

Estat i Generalitat varen acordar formalment l'obertura de ponències tècniques per estudiar i negociar diversos traspassos pendents, tràmit que suposa l'inici de les converses, però el Govern estatal s'ha oposat a iniciar les negociacions. Es tracta de les matèries següents, totes elles previstes a l'Estatut:

1. Titularitat dels immobles de la Tresoreria general de la Seguretat Social adscrits a la Generalitat.
2. Execució de la legislació laboral en l'àmbit del treball, l'ocupació i l'FP per a l'ocupació; mútues d'accidents de treball i malalties professionals.
3. Formació sanitària especialitzada.
4. Autorització de laboratoris farmacèutics i fabricants de productes sanitaris i de cosmètics.
5. Salvament marítim.
6. Seguretat privada.
7. Funcions sobre les dàrsenes esportives i pesqueres situades en ports estatals.
8. Titularitat de l'immoble Palau del lloctinent.
9. Edifici del Registre Civil de Barcelona i l'Institut Nacional de Toxicologia.

Cal dir que amb anterioritat a la celebració de la darrera Comissió Bilateral de 19.7.2011, última que s'ha celebrat, s'havia arribat a un punt molt avançat en la negociació de dos traspassos que han quedat igualment aturats:

1. Reclamacions economico-administratives (funcions relatives a entitats de crèdit, cooperatives de crèdit, entitats gestores de plans i fons de pensions i entitats físiques i jurídiques del mercat assegurador).
2. Beques i ajuts a l'estudi universitari i no universitari.

Val a dir que alguns d'aquests traspassos tenen negociacions pendents obertes des de l'any 2004, i amb sentències del TC favorables a la Generalitat (cas de les beques, per exemple, el traspàs de les quals continua obert des del 1994).

- Traspassos pendents

Pel que fa al nombre d'àmbits o matèries susceptibles de traspàs pendents de ser desenvolupats són:

1. Arxiu Històric Provincial de Barcelona.
2. Fons propis de Catalunya situats a l'Arxiu de la Corona d'Aragó i a l'Arxiu Reial de Barcelona.
3. Fons bibliogràfics de caràcter històric de les biblioteques provincials.
4. Museu Arqueològic de Tarragona.
5. Mitjans personals i materials per a l'exercici de les funcions corresponents a serveis referents als mercats de valors.
6. Funcions i serveis relatius als òrgans economicoadministratius per a la revisió dels tributs cedits a la Generalitat en la seva totalitat.
7. Avaluació de la qualitat de les universitats.
8. Funcions i serveis relatius al nomenament dels procuradors dels tribunals que prenguin possessió a Catalunya.
9. Ampliació de funcions i mitjans personals i materials en matèria de justícia.
10. Autorització del trasllat de residus des de o cap a tercers països que no pertanyen a la Unió Europea.
11. Serveis annexos als ports i gestió del domini públic en els recintes portuaris.
12. Inspecció d'embarcacions i seguretat marítima.
13. Protecció de dades de caràcter personal.
14. Protecció civil.
15. Organització i gestió del patrimoni que integra l'assistència sanitària i els serveis socials del sistema de la Seguretat Social.
16. Funcions i serveis de la Seguretat Social.
17. Mútues d'accidents de treball i malalties professionals.
18. Funcions no traspassades de l'Institut Social de la Marina.
19. Inscripció d'empreses, afiliació i altes i baixes a la Seguretat Social així com les competències d'inspecció i sanció en les mateixes matèries.

20. Centre Nacional de Condicions de Treball de Barcelona.
21. Funcions no traspassades en l'àmbit del treball i l'ocupació.
22. Gestió del Fons de Garantia Salarial (FOGASA).
23. Funcions de la Unitat Administradora del Fons Social Europeu.

Annex:

Quadre de traspassos a comunitats autònomes i ampliacions de traspassos aprovats en la X legislatura estatal

**ACUERDOS DE TRASPASO A COMUNIDADES AUTÓNOMAS Y CIUDADES CON ESTATUTO DE AUTONOMÍA
APROBADOS Y COMISIONES MIXTAS CELEBRADAS EN LA X LEGISLATURA**

SITUACIÓN A : 12 de junio de 2012

COMUNIDAD AUTÓNOMACIUDAD	NÚMERO DE ACUERDOS APROBADOS			NÚMERO DE COMISIONES MIXTAS CELEBRADAS		
	En Comisión Mixta	Por Aprobación	Total	2012	2013	Total
COMUNIDAD AUTÓNOMA DE ANDALUCÍA			0			0
COMUNIDAD AUTÓNOMA DE CANARIAS	2		2		1	1
GENERALITAT DE CATALUNYA			0			0
COMUNIDAD AUTÓNOMA DE GALICIA			0			0
COMUNIDAD FORAL DE NAVARRA			0			0
COMUNIDAD AUTÓNOMA DEL PAÍS VASCO			0			0
COMUNITAT VALENCIANA			0			0
COMUNIDAD AUTÓNOMA DE ARAGÓN			0			0
PRINCIPADO ASTURIAS			0			0
COMUNIDAD AUTÓNOMA DE LAS ILLES BALEARS			0			0
COMUNIDAD AUTÓNOMA DE CANTABRIA			0			0
COMUNIDAD DE CASTILLA Y LEÓN			0			0
COMUNIDAD AUTÓNOMA DE CASTILLA-LA MANCHA			0			0
COMUNIDAD AUTÓNOMA DE EXTREMADURA			0			0
COMUNIDAD DE MADRID			0			0
COMUNIDAD AUTÓNOMA DE LA REGIÓN DE MURCIA			0			0
COMUNIDAD AUTÓNOMA DE RIOJA (LA)			0			0
TOTAL	2	0	2	0	1	1

CIUDAD DE CEUTA			0			0
CIUDAD DE MELILLA			0			0
TOTAL	0	0	0	0	0	0

Font: Ministerio de Hacienda y Administraciones Públicas. Darrera actualització de la Secretaria de Estado de Administraciones Públicas

c) **Participació en organismes i en processos de decisió estatals**

L'Estatut va preveure que la Generalitat havia de designar o participar en els processos de designació dels membres de diverses institucions estatals, des del Tribunal Constitucional, el Consell General del Poder Judicial, el Tribunal de Comptes, l'Agència Tributària, l'Agència Espanyola de Protecció de Dades, el Consell de Ràdio o Televisió o els Paradors de Turisme, fins als membres dels òrgans de direcció d'organismes com el Banc d'Espanya, la Comissió Nacional del Mercat de Valors i la Comissió del Mercat de les Telecomunicacions o els organismes que eventualment els substituïssin.

El Tribunal Constitucional, a la STC 31/2010, va configurar aquesta participació com a simplement potestativa, és a dir, com una possibilitat en mans de les institucions de l'Estat.

Però la manca de voluntat de desenvolupar l'Estatut, fins i tot allà on seria possible, també ha impedit articular aquesta via de participació de la Generalitat en organismes de l'Estat, mecanisme que hauria suposat estrènyer vincles i afavorir el diàleg i la col·laboració institucional.

d) **Balanç de la conflictivitat institucional**

Aquest apartat repassa els conflictes competencials que des de la sentència contra l'Estatut dictada el 28 de juny de 2010 fins a finals del mes de setembre del 2013 s'han succeït entre el Govern de la Generalitat i el Govern de l'Estat.

La conflictivitat competencial que es planteja entre el Govern de l'Estat i la Generalitat de Catalunya es formalitza davant el Tribunal Constitucional (en endavant, TC) mitjançant recursos d'inconstitucionalitat, respecte de les normes amb rang de llei, i conflictes positius de competència, respecte de les normes reglamentàries i actes administratius.

Aquests processos de conflictivitat no representen la totalitat dels processos davant el TC en els quals és part el Govern de la Generalitat, però sí en conformen un conjunt especialment significatiu per a l'autogovern de Catalunya.

El 29 de juny de 2010, l'endemà del dia en què el TC va dictar la Sentència 31/2010, amb la qual va resoldre el recurs dels diputats del Grup parlamentari popular al Congrés contra l'EAC, el Govern de la Generalitat era part en 75 d'aquests procediments pendents de Sentència del TC.

Amb posterioritat a la sentència esmentada el Govern de la Generalitat de Catalunya ha plantejat 34 nous procediments de recurs i de conflicte competencial.

Del total, el TC n'ha resolt 60 amb el resultat següent:

26 Sentències favorables.

11 Sentències parcialment favorables.

3 Sentències parcialment desfavorables.

16 Sentències desfavorables.

4 Interlocutòries que declaren la desaparició de l'objecte del procés.

Resten pendents de resolució **38** recursos d'inconstitucionalitat i conflictes de competència plantejats per la Generalitat i **10** de plantejats per l'Estat.

Detall dels 34 procediments de recurs i conflicte competencials, que s'han plantejat després de la Sentència 31/2010, de 28 de juny, en les IX i X legislatures.

- 13 recursos d'inconstitucionalitat que la Generalitat ha interposat contra l'Estat.
- 13 conflictes de competència que la Generalitat ha interposat contra l'Estat.
- 8 recursos d'inconstitucionalitat que l'Estat ha interposat contra la Generalitat.

- Generalitat/Estat 13 recursos d'inconstitucionalitat:

1. Ley 40/2010, de 29 de diciembre, de almacenamiento geológico de dióxido de carbono.
2. Ley 2/2011, de 4 de marzo, de Economía Sostenible.
3. Real Decreto-ley 8/2011, de 1 de julio, de medidas de apoyo a los deudores hipotecarios, de control del gasto público y cancelación de deudas con empresas y autónomos contraídas por las entidades locales, de fomento de la actividad empresarial e impulso de la rehabilitación y de simplificación administrativa.
4. Real Decreto-ley 14/2012, de 20 de abril, de medidas urgentes de racionalización del gasto público en el ámbito educativo.
5. Real Decreto-ley 16/2012, de 20 de abril, de medidas urgentes para garantizar la sostenibilidad del Sistema Nacional de Salud y mejorar la calidad y seguridad de sus prestaciones.
6. Ley 2/2012, de 29 de junio, de Presupuestos Generales del Estado para el año 2012.
7. Real Decreto - ley 20/2012, de 13 de julio, de medidas para garantizar la estabilidad presupuestaria y de fomento de la competitividad.
8. Ley 10/2012, de 20 de noviembre, por la que se regulan determinadas tasas en el ámbito de la Administración de Justicia y del Instituto Nacional de Toxicología y Ciencias Forenses.

9. Ley 16/2012, de 27 de diciembre, por la que se adoptan diversas medidas tributarias dirigidas a la consolidación de las finanzas públicas y al impulso de la actividad economía.
10. Ley 17/2012, de 27 de diciembre, de Presupuestos Generales del Estado para el año 2013.
11. Real Decreto-ley 4/2013, de 22 de febrero, de medidas de apoyo al emprendedor y de estímulo del crecimiento y de la creación de empleo.
12. Ley 2/2013, de 29 de mayo, de protección y uso sostenible del litoral y de modificación de la Ley 22/1988, de 28 de julio, de Costas.
13. Ley 8/2013, de 26 de junio, de rehabilitación, regeneración y renovación urbanas.

- Generalitat/Estat – 13 conflictes positius de competències:

- Pla de Socors Binacional del Túnel de Perthus de la Línea d'Alta Velocitat Perpinyà-Figueres.
- Real decreto 1715/2010, de 17 de diciembre, por el que se designa a la Entidad Nacional de Acreditación (ENAC) como organismo nacional de acreditación de acuerdo con lo establecido en el Reglamento (CE) nº 765/2008 del Parlamento Europeo y el Consejo, de 9 de julio de 2008, por el que se establecen los requisitos de acreditación y vigilancia del mercado relativos a la comercialización de los productos y por el que se deroga el Reglamento (CEE) número 339/2003.
- Real Decreto 102/2011, de 28 de enero, relativo a la mejora de la calidad del aire.
- Real Decreto 775/2011, de 3 de junio, por el que se aprueba el Reglamento de la Ley 34/2006, de 30 de octubre, sobre el acceso a las profesiones de Abogado y Procurador de los Tribunales.
- Real Decreto 804/2011, de 10 de junio, por el que se regula la ordenación zootécnica, sanitaria y de bienestar animal de las explotaciones equinas y se establece el plan sanitario equino.
- Real Decreto 1494/2011, de 24 de octubre, por el que se regula el Fondo de Carbono para una Economía Sostenible.
- Orden SSI/1199/2012, de 4 de junio, por la que se establecen las bases reguladoras y se convoca la concesión de subvenciones para la realización de programas de cooperación y voluntariado sociales con cargo a la asignación tributaria del Impuesto sobre la Renta de las Personas Físicas.

- Orden SSI/1209/de 4 de junio, por la que se establecen las bases reguladoras de la concesión de subvenciones sometidas al régimen general de subvenciones de la Secretaría de Estado de Servicios Sociales e igualdad.
- Resolución de 31 de agosto de 2012, de la Secretaría de Estado de Cultura, por la que se convocan ayudas a las Corporaciones Locales para actividades culturales que fomenten la comunicación cultural, correspondientes al año 2012.
- Real Decreto 1529/2012, de 8 de noviembre, por el que se desarrolla el contrato para la formación y el aprendizaje y se establecen las bases de la formación profesional dual.
- Real Decreto 189/2013, de 15 de marzo, por el que se modifica el Real Decreto 34/2008, de 18 enero, por el que se regulan los certificados de profesionalidad y los reales decretos por los que se establecen certificados de profesionalidad dictados en su aplicación.
- Real Decreto 239/2013, de 5 de abril, por el que se establecen las normas para la aplicación del Reglamento (CE) nº 1221/2009 del Parlamento Europeo y del Consejo, de 25 de noviembre de 2009, relativo a la participación voluntaria de organizaciones en un sistema comunitario de gestión y auditoria medioambientales (EMAS), y por el que se derogan el Reglamento (CE) número 761/2001 y las Decisiones 2001/681/CE y 2006/193/CE de la Comisión.
- Resolución de 13 de mayo de 2013, de la Secretaría de Estado de la Seguridad Social, por la que se establece el Plan general de actividades preventivas de la Seguridad Social, a aplicar por mutuas de accidentes de Trabajo y enfermedades profesionales de la Seguridad Social en la planificación de actividades para el año 2013.

- Estat/Generalitat – 8 recursos inconstitucionalitat:

1. Recurs d'inconstitucionalitat 8912/2010, contra determinats articles de la Llei 4/2010, del 17 de març, de consultes populars per via de referèndum.
2. Recurs d'inconstitucionalitat 4460/2011, contra determinats articles de la Llei 35/2010, de l'1 d'octubre, de l'occità, aranès a l'Aran.
3. Recurs d'inconstitucionalitat 5491/2012, contra l'article 114 de la Llei 9/2011, del 29 de desembre, de promoció de l'activitat econòmica de Catalunya, pel qual es modifiquen els apartats 3 i 4 de l'article 9 del Decret Llei 1/2009, del 22 de desembre, d'ordenació d'equipaments comercials de Catalunya.

4. Recurs d'inconstitucionalitat 6777/2012, contra els articles 59 i 64.4 i l'apartat 7 de la disposició addicional sisena de la Llei 3/2012, del 22 de febrer, de modificació del text refós de la Llei d'urbanisme, aprovat pel Decret legislatiu 1/2010, del 3 d'agost.
5. Recurs d'inconstitucionalitat 6687/2012, contra els articles 7, 9 i 10 de la Llei 2/2012, del 22 de febrer, de modificació de diverses lleis en matèria audiovisual.
6. Recurs d'inconstitucionalitat 7208/2012, contra els articles 16 i 41 de la Llei 5/2012, del 20 de març, de mesures fiscals, financeres i administratives i de creació de l'impost sobre les estades en establiments turístics (inclou l'establiment de l'euro per recepta).
7. Recurs d'inconstitucionalitat 7279/2012, contra el Decret Llei 5/2012, del 18 de desembre, de l'impost sobre els dipòsits en les entitats de crèdit.
8. Recurs d'inconstitucionalitat 630/2013, contra determinats articles de la Llei 8/2004, del 23 de desembre, d'horaris comercials, en la redacció donada pel Decret Llei 4/2012, del 30 d'octubre, de mesures en matèria d'horaris comercials i determinades activitats de promoció.

A aquests recursos d'inconstitucionalitat, cal afegir-hi el procediment relatiu a la impugnació de disposicions autonòmiques 1389/2013, instat pel Govern de l'Estat en impugnar la Resolució 5/X del Parlament de Catalunya, per la qual s'aprova la Declaració de sobirania i del dret a decidir del poble de Catalunya. Es tracta d'una impugnació molt sorprenent si es té en compte que la Resolució 5/X no té contingut normatiu ni efectes jurídics directes, la qual cosa posa en relleu la voluntat del Govern central de posar tots els obstacles possibles al procés que se segueix a Catalunya a favor del dret a decidir.

Cal contemplar per altra banda els conflictes plantejats per òrgans o subjectes diferents del Govern de l'Estat contra lleis del Parlament i els recursos plantejats per aquest contra lleis de l'Estat.

- Interposats per òrgans o subjectes diferents del Govern de l'Estat – 6 recursos d'inconstitucionalitat:
  1. Recurs d'inconstitucionalitat 6352/2010, interposat pel Defensor del Poble contra determinats articles de la Llei 10/2010, del 7 de maig, d'acollida de les persones immigrades i de les retornades a Catalunya.

2. Recurs d'inconstitucionalitat 7418/2010, interposat pel Defensor del Poble contra l'article 128.1 de la Llei 22/2010, del 20 de juliol, del Codi de consum de Catalunya.
  3. Recurs d'inconstitucionalitat 7611/2010, interposat per més de cinquanta diputats del Grup Parlamentari Popular contra determinats articles de la Llei 22/2010, del 20 de juliol, del Codi de consum de Catalunya.
  4. Recurs d'inconstitucionalitat 7454/2010, interposat per més de cinquanta diputats del Grup Parlamentari Popular contra determinats articles de la Llei 20/2010, del 7 de juliol del cinema.
  5. Recurs d'inconstitucionalitat 7722/2010, interposat per més de cinquanta senadors del Grup Parlamentari Popular contra l'article 1 de la Llei 28/2010, del 3 d'agost, de modificació de l'article 6 del text refós de la Llei de protecció dels animals, aprovat pel Decret legislatiu 2/2008.
- Interposat pel Parlament de Catalunya contra l'Estat – 1 recurs d'inconstitucionalitat:
1. Recurs d'inconstitucionalitat 1808/2013 contra la Llei de l'Estat 16/2012, del 27 de desembre, per la qual s'adopten diverses mesures tributàries dirigides a la consolidació de les finances públiques i a l'impuls de l'activitat econòmica .

e) Relació de sentències recents del TC a les quals l'Estat no ha donat compliment

Podem destacar un conjunt de Sentències recents que han reconegut la competència de la Generalitat per a la gestió i concessió de subvencions per a finalitats d'assistència i serveis socials, dotades amb pressupost de l'Estat.

Es tracta, per exemple, de les següents:

- STC 70/2013 de 14 de març, ha resolt el conflicte plantejat pel Govern de la Generalitat en relació amb la “Orden SSI/1199/2012, de 4 de junio, por la que se establecen las bases reguladoras y se convoca la concesión de subvenciones para la realización de programas de cooperación y voluntariado sociales con cargo a la asignación tributaria del Impuesto sobre la Renta de las Personas Físicas.”
- STC 52/2013, de 28 de febrer, ha resolt el conflicte plantejat pel Govern de la Generalitat en relació amb la “Orden SAS/1352/2009, de 26 de mayo, por la que se establecen las bases reguladoras y se convoca la concesión de subvenciones para la realización de programas de cooperación y voluntariado sociales con cargo a la asignación tributaria del impuesto sobre la renta de las personas físicas.”

- STC 26/2013, de 31 de gener, ha resolt el conflicte plantejat pel Govern de la Generalitat en relació amb la “Orden TIN/2158/2008, de 18 de julio, por la que se establecen las bases reguladoras para la concesión de las subvenciones a entidades locales para el desarrollo de programas innovadores a favor de la integración de inmigrantes, y Resolución de 11 de agosto de 2008, de la Dirección General de Integración de los Inmigrantes, por la que se convoca la concesión de subvenciones a municipios, mancomunidades de municipios y comarcas para el desarrollo de programas innovadores a favor de la integración de inmigrantes.”
- STC 21/2013, de 31 de gener, ha resolt el conflicte plantejat pel Govern de la Generalitat en relació amb la “Orden TAS/892/2006, de 23 de marzo, por la que se establecen las bases reguladoras y se convoca la concesión de subvenciones para la realización de programas de cooperación y voluntariado sociales con cargo a la asignación tributaria del Impuesto sobre la Renta de las Personas Físicas.”
- STC 243/2012, de 17 de desembre, ha resolt el conflicte plantejat pel Govern de la Generalitat en relació amb la “Orden SSI/1209/2012, de 4 de junio, por la que se establecen las bases reguladoras de la concesión de subvenciones sometidas al régimen general de subvenciones de la Secretaría de Estado de Servicios Sociales e igualdad.”
- STC 227/2012, de 29 de novembre, ha resolt el conflicte plantejat pel Govern de la Generalitat en relació amb la “Orden TAS/3441/2005, de 2 de noviembre, por la que se establecen las bases reguladoras y se convoca, para el año 2005, la concesión de subvenciones a municipios y mancomunidades de municipios para el desarrollo de programas innovadores a favor de la integración de inmigrantes.”
- STC 226/2012, de 29 de novembre, ha resolt el conflicte plantejat pel Govern de la Generalitat en relació amb la “Orden TAS/1948/2005, de 8 de junio, por la que se establecen las bases reguladoras y se convoca para el año 2005 la concesión de subvenciones para el desarrollo de proyectos de innovación en los Servicios Sociales.”
- STC 177/2012, de 15 d'octubre, ha resolt el conflicte plantejat pel Govern de la Generalitat en relació amb la “Orden SAS/2080/2009, de 21 de julio, por la que se establecen las bases reguladoras de la concesión de subvenciones sometidas al régimen general de subvenciones de la Secretaría General de Política Social y Consumo.”
- STC 178/2011, de 8 de novembre, ha resolt el conflicte plantejat pel Govern de la Generalitat en relació amb la “Orden TAS/893/2005, de 17 de marzo, por la que se establecen las bases reguladoras para la concesión de subvenciones sometidas al régimen general de subvenciones del área de Servicios Sociales, Familias y Discapacidad, del Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales y del Instituto de Mayores y Servicios Sociales.”

- STC 154/2013, de 10 de setembre de 2013, ha resolt el conflicte plantejat pel Govern de la Generalitat en relació amb la Resolució de 14 de juliol de 2008, per la qual es convoquen subvencions públiques per a l'habilitació de places d'allotjament.

Hi ha també altres casos, com la Sentència 89/2012, de 7 de maig, que va resoldre el conflicte plantejat pel Govern de la Generalitat respecte de la "Resolución de 13 de marzo de 2008 del Instituto Nacional de las Artes Escénicas y de la Música, por la que se convocan ayudas para 2008, dentro del programa de espacios escénicos de nueva generación." La Sentència, que va reconèixer la competència de la Generalitat per a la gestió i concessió dels ajuts a Catalunya, tampoc han tingut compliment, ja que l'Estat, malgrat que no ha mantingut aquella línia de subvencions, l'ha reproduït en part i ha modificat en part la regulació de l'objecte, de manera que persisteix a no reconèixer la competència de la Generalitat. Això ha donat lloc a un nou conflicte plantejat pel Govern de la Generalitat respecte de la "Resolución de 31 de agosto de 2012, de la Secretaría de Estado de Cultura, por la que se convocan ayudas a Corporaciones Locales para actividades culturales que fomenten la comunicación cultural, correspondientes al año 2012" que segueix el mateix criteri de gestió i concessió centralitzada dels ajuts des del Ministeri.

Sovint el TC triga anys a dictar les sentències i quan reconeixen la competència de la Generalitat resulta que ja fa anys que la disposició estatal va deixar de tenir efectes. Fins i tot això ha succeït en alguns casos en els quals les sentències es dicten en un termini relativament més breu. És el cas de la sentència 150/2012, de 5 de juliol, que tot i haver resolt uns recurs d'inconstitucionalitat que va plantejar fa pocs anys el Govern de la Generalitat en relació amb el "Real Decreto-ley 13/2009, de 26 de octubre, por el que se crea el Fondo Estatal para el Empleo y la Sostenibilidad Local", conseqüència és que l'ordre competencial queda definit a favor de la Generalitat però, de moment, sense cap aplicació efectiva.

En matèria de beques i ajuts de caràcter general per estudis universitaris i de nivell mitjà, el TC va dictar la Sentència 188/2001, de 20 de desembre, en la qual va resoldre el conflicte plantejat pel Govern de la Generalitat contra l'Ordre del Ministeri d'Educació i Ciència de 15 de juny de 1994, i va reconèixer la competència de la Generalitat per a la gestió i concessió. L'Estat ha modificat en part el model de gestió però encara no ha donat ple compliment a la delimitació de competències que va establir aleshores el TC. De fet, la Generalitat va plantejar també posteriorment el conflicte contra el "Real Decreto 1721/2007, de 21 de diciembre, por el que se establece el régimen de las becas y ayudas al estudio personalizadas", que encara es troba pendent de sentència.

En matèria de formació contínua en les administracions públiques, el TC ha dictat la Sentència 7/2013, de 17 de gener, en la qual ha estimat en bona part el conflicte que va plantejar el Govern de la Generalitat contra la "Resolución de 17 de octubre de 2005, de la Secretaría General para la Administración Pública, por la que se ordena la publicación del IV Acuerdo de Formación Continua en las Administraciones Públicas." De moment l'Estat

encara no ha donat compliment a la Sentència tot i que s'han mantingut reunions de treball amb el Ministeri.

La STC 245/2012 de 18 de desembre, va resoldre el recurs d'inconstitucionalitat que va plantejar el Govern de la Generalitat respecte de la "Ley 39/2003, de 17 de noviembre, del Sector Ferroviario." i va reconèixer que l'Estat no pot integrar en la seva xarxa tots els serveis que presta RENFE i, per tant, que haurà de redefinir la seva xarxa ferroviària aplicant els criteris constitucionals relatius a l'àmbit territorial supraautonòmic del servei ferroviari i a l'interès general de l'obra pública, respectant també els criteris estatutaris, de manera que les línies i els serveis ferroviaris que es presten només dins de Catalunya corresponen a la Generalitat. De moment l'Estat encara no ha redefinit la xarxa ferroviària i els serveis d'acord amb la Sentència.

Segueix incomplint-se sistemàticament l'antiga sentència dels anys 90 sobre el Plan Futuras que obliga l'Estat a una territorialització dels fons destinats a subvencions turístiques a empreses i institucions. Cada any apareixen noves convocatòries i distribucions de fons en matèria de turisme.

f) Recentralització legislativa i administrativa

En els darrers anys l'Estat ha impulsat una bateria d'iniciatives legislatives de signe clarament recentralitzador amb la voluntat de sostreure capacitat de decisió normativa i facultats de gestió a les comunitats autònomes. En alguns casos, no s'han respectat els acords assolits amb la Generalitat per introduir-hi previsions especials per a Catalunya en atenció a les competències exclusives de la Generalitat.

En l'actualitat destaquen:

- Proyecto de Ley de Evaluación Ambiental
- Proyecto de Ley de racionalización y sostenibilidad de la Administración Local
- Proyecto de Ley de garantía de la unidad de mercado
- Proyecto de Ley Orgánica de creación de la Autoridad Independiente de Responsabilidad Fiscal
- Proyecto de Ley de la Acción y del Servicio Exterior del Estado
- Proyecto de Ley Orgánica para la mejora de la calidad educativa

El Govern de l'Estat també impulsa una reforma administrativa, basada en l'anomenat Informe CORA, amb l'objectiu d'eliminar les duplicitats institucionals i administratives detectades. La seva visió és que l'existència d'aquestes duplicitats sempre és responsabilitat de les comunitats autònomes i les convida a suprimir òrgans o a deixar de prestar serveis per confiar-ho tot a òrgans de l'Estat.

Proposa, entre altres mesures recentralitzadores, eliminar les figures del Síndic de Greuges, la Sindicatura de Comptes, l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, el Tribunal Català de Defensa de la Competència, l'Agència d'Avaluació de la Qualitat Universitària (AQU), el Meteocat, el Centre d'Estudis d'Opinió o l'Institut Cartogràfic de Catalunya.

L'informe no aposta pels mecanismes previstos per la Constitució per corregir les disfuncions del repartiment competencial (article 150.2, traspassos), sinó per introduir un principi nou i inconcret (una Administració, una competència), contrari a les previsions constitucionals.

3- Quantificació dels incompliments del govern central (deslleialtat i altres)

El principi de lleialtat institucional està establert a l'Estatut d'autonomia de Catalunya, a la Llei orgànica de finançament de les comunitats autònomes (LOFCA) i a la Llei 22/2009 que regula el sistema de finançament de les comunitats autònomes, i es defineix com:

“La determinació de l'impacte positiu o negatiu que les disposicions generals aprovades per l'Estat tinguin sobre les CCAA, tant en matèria d'ingressos, com en matèria de noves obligacions de despesa.”

L'objecte d'aquest apartat és el d'identificar aquelles normes estatals que tenen incidència sobre el pressupost de la Generalitat, és a dir, que tenen una repercussió o bé en els ingressos o bé en les despeses. L'avaluació de l'impacte de les diferents normes i actuacions estatals hauria de permetre delimitar els mecanismes d'ajust necessaris i la compensació per part de l'Estat.

- El principi de lleialtat institucional en els models de finançament de l'any 2001 i 2009

En l'acord de finançament de l'any 2001 es va introduir per primera vegada el concepte de la lleialtat institucional entès com la determinació de l'import positiu o negatiu que les disposicions generals aprovades per l'Estat poden tenir sobre els pressuposts de les CCAA tant en matèria d'ingressos, com en matèria de despeses.

Des de l'establiment del principi de lleialtat institucional, el Departament d'Economia de la Generalitat ha treballat en la identificació i valoració de les normes estatals que poden tenir incidència en el seu pressupost. En un estudi que incloïa els anys 2001 al 2005, l'import estimat del cost de les mesures estatals per a les finances de la Generalitat era de 1.084 M€ anuals, sense tenir en compte matèries actualment tan importants com per exemple el cost de la dependència (aleshores encara no s'havia aprovat la Llei de la dependència).

A tall de síntesi es podria afirmar que el cost per a la Generalitat de les mesures aprovades per l'Estat equivalia a un 5% del pressupost consolidat de cada exercici.

Per contra, l'Estat només ha compensat l'eliminació de l'impost de patrimoni i pel que fa a la resta de les mesures, segons estableix la Llei de finançament, s'han considerat cobertes per part de l'Estat amb els recursos addicionals que es preveuen en el model de finançament. Per tant, l'import d'aquesta major despesa continua sent assumida per la Generalitat.

El principi de lleialtat institucional també queda recollit en el model de finançament de 2009.

- Estimació del cost de la lleialtat institucional

A l'hora de quantificar el cost de la lleialtat institucional, cal tenir present aquelles mesures anteriors al nou model de finançament de les comunitats autònomes de 2009 i les mesures posteriors a l'entrada en vigor de l'esmentat acord.

Entre 2001 i 2009, cal recordar que, segons estimacions del Govern de la Generalitat, el cost anual de la lleialtat institucional per a Catalunya equivalia a un 5% del seu pressupost consolidat, la qual cosa per a l'any 2009 va significar un total de 1.849 M€ sense tenir en compte l'aplicació de la Llei de la dependència.

A partir de l'any 2009, l'estimació del cost anual de la lleialtat institucional, d'acord amb l'exposat en l'apartat segon, suposa un import aproximat de:

• Lleialtat institucional en l'àmbit de la salut:	252,7 M€
• Lleialtat institucional en l'àmbit de la hisenda:	90 M€
• Lleialtat institucional en l'àmbit de la dependència:	235 M€
TOTAL	577,7 M€

El cost de la lleialtat institucional per a la Generalitat a l'any 2012 és de:

• 5% de 37.025:	1.851,2 M€ (pressupost consolidat)
• Costos afegits 2009:	577,7 M€
TOTAL:	2.428,9 M€

A continuació es presenta una primera recopilació de normes i actuacions de l'Estat que des de la Generalitat de Catalunya es considera que han de ser analitzades en termes de lleialtat institucional. També s'hi inclouen aquelles actuacions que, malgrat no derivar pròpiament d'una norma estatal, sí que són decisions estatals que tenen una repercussió en les obligacions de despesa de la Generalitat, i que, per tant, tenen un impacte pressupostari.

Actualment estem en disposició de quantificar els incompliments del Govern Central en:

5.748,0 M€	Deute de l'Estat en inversions en infraestructures (xifra reconeguda pel Ministeri de Foment com a deute pendent) (Si s'abonés aquest deute, eliminaria deutes en concepte de la DA3a de l'EAC)
672,6 M€	Reducció dels ingressos finalistes provinents de l'Estat (comparativa liquidació pressupost 2010 – liquidació pressupost 2012)
1.715,2 M€	Mesures estatals que suposen un increment de despesa
1.239,9 M€	Mesures estatals que suposen un decrement dels ingressos
9.375,7 M€	TOTAL

a) Deute de l'Estat en inversions en infraestructures

El deute de l'Estat en inversions en infraestructures puja a 5.748 M€. Es tracta d'una xifra reconeguda pel Ministeri de Foment com a deute pendent, i que en cas d'abonar-se suposaria la liquidació dels deutes que acumula l'estat en concepte de la Disposició Addicional Tercera de l'Estatut d'autonomia de Catalunya.

b) Reducció dels ingressos finalistes de l'Estat

La disposició addicional 41 de la Llei 39/2010, de Pressupostos generals de l'Estat per al 2011 i la disposició addicional 30 de la Llei 2/2012 de Pressupostos generals de l'Estat per al 2012 condicionaven la signatura de convenis entre el sector públic estatal i el sector públic autonòmic al compliment de l'objectiu de dèficit per part de les comunitats autònomes. En la Llei de Pressupostos generals de l'Estat per al 2013 també es condicionen, per primer cop, totes les subvencions del sector públic estatal al sector públic autonòmic (d'acord amb l'article 20.3 de la Llei Orgànica 2/2012 d'Estabilitat Pressupostària).

Concretament, a l'empara de la normativa d'estabilitat pressupostària, la Llei 17/2012 de Pressupostos generals de l'Estat per a l'any 2013 estableix que, durant l'any 2013, la concessió o modificació de subvencions o la subscripció, pròrroga o modificació de convenis entre el sector públic estatal i el sector públic de les comunitats autònomes que hagin incomplert el seu objectiu d'estabilitat pressupostària, de deute públic o de la regla de despesa per als exercicis 2011, 2012 o 2013 o presentin risc d'incompliment, requeriran amb caràcter previ a la seva autorització d'un informe favorable, preceptiu i vinculant del Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques. Aquests informes seran necessaris sempre que aquestes subvencions o convenis:

- Comportin una transferència de recursos del sector públic estatal a l'autonòmic
i/o
- Impliquin un compromís de realització de despesa per part de la comunitat autònoma.

Entre la liquidació 2010 i la liquidació 2012, la Generalitat de Catalunya ha vist una reducció dels ingressos finalistes provinents de l'Estat de 672,6M€. La principal reducció es concentra en els programes d'ocupació i formació de treballadors que s'han reduït 258M€, seguit dels programes d'educació i recerca 141,7M€ i els ajuts de suport a la dependència i a programes socials 121,8M€.

c) Relació de la normativa estatal i mesures estatals amb impacte sobre els ingressos o la despesa de la Generalitat

Es llista a continuació, sense voluntat de ser exhaustiu, una relació de normativa i mesures estatals que tenen impacte sobre els ingressos o les despeses de la Generalitat:

1. **Liquidació de la Disposició Addicional 3a de l'Estatut.** S'hauria de concretar el compromís de l'Estat en relació amb la liquidació de la Disposició Addicional 3a de l'Estatut corresponent a l'any 2008 (759 milions d'euros) que s'havia d'haver ingressat l'any 2011 i acordar l'import corresponent a la liquidació dels exercicis 2009 i 2010 (previstos en 211 i 719 milions d'euros, respectivament) que s'haurien d'ingressar el 2012 i el 2013. En total s'hi hi afegim les previsions pel 2011 i el 2012 sumen 3.529 milions d'euros.
2. **Els objectius de dèficit establerts pel Ministeri d'Hisenda** per a les CA incompleixen reiteradament la Llei d'estabilitat pressupostària, comportant un major esforç per a les CA. La Generalitat ha presentat al Ministre d'Hisenda un requeriment contra els objectius de dèficit del conjunt de les CA per al període 2013-2016. En cas de tenir aquests objectius de dèficit, la Generalitat no hauria de fer cap sobreesforç de reducció de la despesa o d'obtenció de nous ingressos

% s/PIB	2013	2014	2015	2016
Objectius imposats	-1,3%	-1,0%	-0,7%	-0,2%
Objectius de la Llei d'estabilitat pressupostària	-2,5%	-2,2%	-1,6%	-1,1%

Per al 2014 aquesta decisió arbitrària representa no poder disposar de 2.400 M€.

3. **Negativa (o majors dificultats) del Govern de l'Estat per renovar els convenis amb la Generalitat,** ja que aquesta supera l'objectiu de dèficit. La normativa estatal exigeix que en cas d'incompliment dels objectius de dèficit i deute es requereixi un informe previ del Ministeri d'Hisenda per la subscripció de convenis amb l'Estat i per l'atorgament de subvencions.
4. **Finançament per a institucions científiques singulars.** No s'han complert els compromisos existents en relació amb les Instal·lacions Científicotècniques Singulars (ICTS) i les infraestructures europees: no s'ha creat el consorci CBATEG Mouse Clinic, ni el Centre de Biologia Estructural ni tampoc hi ha un full de ruta prioritzada per a les infraestructures europees.

5. El Reial Decret Llei 13/2010, de 3 de desembre, **d'actuacions en l'àmbit fiscal, laboral i liberalitzadores per a fomentar la inversió i la creació d'ocupació** a l'article 3 amplia les operacions exemptes de l'impost d'actes jurídics documentats a la constitució de societats i a l'augment del capital. S'ha estimat que per a la Generalitat pot suposar una pèrdua de recaptació de 90 M€.
6. Pendent encara d'avaluar l'impacte econòmic en termes de lleialtat de la LOMCE, la Llei orgànica 4/2011, d'11 de març, complementària de la Llei d'economia sostenible, que modifica, entre d'altres, la Llei orgànica 5/2002 de **les qualificacions i de la formació professional**, en la disposició addicional cinquena estableix que els centres sostinguts amb fons públics que ofereixen ensenyaments de formació professional i per a l'ocupació, hauran de sotmetre a avaluació totes les accions formatives que duguin a terme. S'entén, doncs, que es genera una nova activitat a desenvolupar per aquests centres educatius.
7. **Finançament a Catalunya de l'activitat que realitzen els centres, serveis i unitats de referència (CSUR) del Servei Estatal de Salut als pacients catalans.** Fins ara només es paga els desplaçats d'altres comunitats.
8. **Transferència a les CCAA del patrimoni de la Seguretat Social (SS)** per a la prestació de serveis sanitaris. Si les CCAA tinguessin la titularitat del patrimoni, podrien utilitzar aquests actius en l'establiment de fórmules per finançar les inversions, necessàries per mantenir en correcte estat les infraestructures i la millora de la imatge real dels comptes sanitaris. La Llei 27/2011 sobre actualització, adequació i modernització del sistema de Seguretat Social preveia finalitzar aquesta transferència i així finalitzar aquests traspassos. Amb la Llei de Pressupostos Generals de l'Estat del 2013, però, l'Estat va derogar aquesta disposició eliminant la possibilitat de finalitzar el traspàs.
9. **Finançament del deute històric amb la SS dels centres hospitalaris concertats per deutes anteriors a l'any 1995.** Import total: 472 MEUR.
10. **Llei orgànica 2/2010, de 2 de març, de salut sexual i reproductiva i de la interrupció voluntària de l'embaràs.** Suposa una ampliació dels supòsits que donen dret a la interrupció voluntària de l'embaràs. Les dades disponibles fins al moment mostren, d'una banda, un notable increment dels avortaments i, de l'altra, una forta concentració d'aquests en la sanitat pública, ja que l'ampliació dels supòsits faciliten la seva cobertura per part del sector públic. L'ampliació de la prestació de la interrupció voluntària de l'embaràs s'estima que ha suposat un cost addicional de 7,8 M€ per a l'any 2011.

11. **La Llei 42/2012, de 30 de desembre, per la qual es modifica la Llei 28/2005, de 26 de desembre, de mesures sanitàries davant del tabaquisme i reguladora de la venda, el subministrament, el consum i la publicitat de productes del tabac**, ha suposat una modificació de la cartera de serveis que representa una despesa sanitària addicional de 13-16 M€, en concepte de farmàcia i suport psicològic.
12. **El manteniment dels implants coclears** que fins al moment no estaven inclosos a la cartera de serveis suposa un cost addicional de 0,5 M€.
13. **Cost del Pla de Salut Bucodental** que s'inicia l'any 2008 per als nens d'entre 7 i 15 anys. Fins al 2013 l'Estat finançarà el 50% dels nens que entrin anualment en el programa. Es calcula que a partir de l'any 2013 el cost total d'aquest programa serà de 4,6 M€.
14. **Ampliació de les prestacions en l'àmbit de la protecció de la salut per part de la Comissió de Salut Pública** -com per exemple la introducció de noves vacunes i medicaments antivirals amb un cost d'uns 18 M€- sense la intervenció de la Comissió de Prestacions.
15. **Facturació del cost total dels desplaçats**. La compensació a càrrec del Fons de Cohesió Sanitària de l'any 2012 va ser de quasi 11 M€, uns 53 M€ menys que l'estimació del seu cost real (al voltant de 64 M€).
16. **Recuperació de l'aportació a la indústria farmacèutica**, que l'any 2009 amb l'aprovació de la Llei 28/2009 es va vincular a la investigació i ha suposat deixar de rebre uns 22,4 M€ anuals.
17. **Finançament del medicament Dabigatran** per a la prevenció de l'ictus i de l'embòlia sistemàtica (66,0 M€).
18. **Finançament del medicament Boceprevir** per a la infecció crònica de l'hepatitis C (cost 35,5 M€).
19. **Deute amb Catalunya en matèria d'infraestructures de 5.748 M€** (reconegut per la ministra de Foment el 13/02/2012).
20. **Pla de Rodalies 2008-2015**. Grau d'execució baixíssim, de l'ordre d'un 9% d'una inversió inicial prevista de 4.000 M€.
21. **Protocol sobre la xarxa viària 2005-2012**. La Generalitat ha executat el 70% de la inversió (3.500 M€), mentre que el Ministeri de Foment només el 28% d'un total de 3.200 M€. Es considera necessari prioritzar el vial d'accés al Port de Barcelona per camions; el Quart Cinturó fins a Terrassa; l'enllaç A-2/AP-7 a Castellbisbal; l'A-2 a les comarques de Girona; l'A-27 en el tram Valls-Montblanc; i la variant de Vallirana de l'N-340 (iniciada el 2003), entre d'altres.

22. **Finançament del transport públic.** L'aportació de l'Estat s'ha anat reduint anualment i des del 2010 en un 12% pel que fa referència al Consorci de l'Autoritat del Transport Metropolita de Barcelona. L'Estat no participa en el finançament dels consorcis de transport de Girona, Tarragona i Lleida.
23. **En matèria d'habitatge,** malgrat l'evolució dels PGE en matèria de subvencions per adquisició i rehabilitació d'habitatges, on en els últims anys Catalunya té un pes al voltant de 15% sobre el conjunt de les CCAA, a juliol de 2013 hi ha subvencions pendents d'abonar als promotors d'habitatges de protecció oficial (186 promocions) per import de 98,47 MEUR.
24. **Incompliment de les aportacions als centres culturals de referència** reduint l'aportació per sobre de la reducció mitjana de l'Estat.
25. **La no participació econòmica de l'AGE en l'Institut Ramon Llull.** L'aportació de l'Estat a l'Institut Cervantes és de 110,46 milions d'euros, la qual es fa a través del Ministeri d'Afers Estrangers.
26. **Territorialització dels ajuts i subvencions de la Unió Europea i de l'Estat.** Es demana la transferència de diners amb caràcter immediat ja que els objectius vénen marcats per la UE. Actualment cal esperar que el Ministeri aprovi la normativa i limita la disponibilitat dels fons. Interposat un recurs d'inconstitucionalitat.
27. **Negociació PAC 2013-2020.** Es volen aplicar criteris que perjudiquen Catalunya.
28. **Negociació Fons Estructurals Sector Pesquer.** Es volen aplicar criteris que no tenen en compte la flota de litoral.
29. **Assignació tributària del 0,7% de l'IRPF a favor d'entitats i projectes d'interès social.** Aplicació de la sentència del Tribunal Suprem que estima el recurs de cassació interposat per la Generalitat de Catalunya i que permetrà que Catalunya gestioni les subvencions per a programes de cooperació i voluntariat social que procedeixen de l'IRPF. Segons la sentència, és competència de l'Estat la regulació dels aspectes centrals d'aquestes subvencions, és a dir, l'objecte i la finalitat dels ajuts, la seva modalitat tècnica, les persones beneficiàries i els requisits essencials d'accés. Però és competència de la Generalitat la seva gestió, és a dir, la tramitació, resolució i pagament de les subvencions, així com la regulació del procediment corresponent a tots aquests aspectes.
30. **Menors estrangers no acompanyats.** Incompliment de les ordres de repatriació. Encara que les competències són de l'Estat, la tutela legal és de la Generalitat de Catalunya. La no-execució de les ordres de repatriació d'aquests menors comporta un impacte econòmic important per al Departament de Benestar Social i Família.
31. **El finançament de la Llei de la dependència** suposa un incompliment del que estableix la mateixa llei, en la qual es preveia que l'aportació de l'Estat seria equivalent a

l'aportació de les comunitats autònomes. En efecte, segons dades de la Generalitat, l'any 2010, el finançament de la dependència es va distribuir de la manera següent:

- 689,77 M€ Generalitat (61,46%)
- 334,97 M€ Estat (29,85%)
- 97,56 M€ Usuaris (8,69%)

L'any 2011, aquest desequilibri s'ha accentuat encara més com a conseqüència de la reducció de l'aportació estatal:

- 906,86 M€ Generalitat (70,43%)
- 258,44 M€ Estat (20,07%)
- 122,24 M€ Usuaris (9,49%)

Per tant és la menor aportació de l'Estat el que obliga la Generalitat a fer un major esforç, si és possible. Aquest sobreesforç l'any 2011 ha estat de 235 M€.

Per al 2012 les dades són les següents:

- 929,22 M€ Generalitat (68,67%)
- 243,54 M€ Estat (18,00%)
- 180,34 M€ Usuaris (13,33%)

32. Centres Especials de Treball: La política d'ajuts, i per tant les modalitats i quanties dels programes de subvencions per a CET, les fixa la normativa de caràcter estatal, i correspon a la Generalitat de Catalunya la seva execució. La normativa actual dicta la subvenció del 50% del salari mínim interprofessional (SMI) per a totes les persones amb discapacitat. Des de juliol de 2009 fins a desembre de 2011, com a mesura extraordinària es va subvencionar el 75% SMI per a les persones amb discapacitat d'especials dificultats. Les necessitats de despesa d'aquestes polítiques actives són de 73'45 M€. L'Estat només en finança 44'28 (Acord Conferència Sectorial juliol 2013), la diferència de 27M€ ha de finançar-se amb recursos propis de la Generalitat.

Aquest percentatge de cobertura, entorn del 40%, ha de cobrir-se amb recursos propis cada any.

Els anys 2010 i 2011 l'aportació pròpia va ser superior al 40%.

33. Renda Mínima d'Inserció: la reducció efectuada pel govern en matèria de cobertura als desocupats (tant en els subsidis, com en les prestacions, ha produït un increment

exponencial de la demanda de la Renda Mínima d'Inserció. Es produeix de facto un incompliment en la competència estatal de cobertura als desocupats, i produeix major despesa en la competència autonòmica de serveis socials, sense finançar les noves demandes produïdes pel canvi normatiu.

34. **Cambres:** S'ha reclamat al Ministeri d'Indústria al juliol de 2011, amb motiu de la publicació del RDL 13/2010 de 3 de desembre, d'actuacions en l'àmbit fiscal, laboral i liberalitzadores per a fomentar la inversió i la creació d'ocupació, i també amb la Llei 2/2011, de 4 de març d'economia sostenible, la supressió del Recurs Cameral Permanent, que és la principal font de finançament de les Cambres. Aquest fet té un impacte directe amb els serveis que es presten a les empreses però també en les finances de la Generalitat.

La quantificació de l'impacte econòmic de la supressió del Recurs Cameral Permanent, en una visió 2011-2014 suposa una pèrdua de fluxos econòmics per a la promoció econòmica per valor de 33,6M € anyals (84.672.000 € de 2011 a 2014)

35. **Transferència a la Generalitat les quantitats corresponents procedents dels rendiments dels comptes de dipòsits judicials** que es generen a favor seu (art. 104.e de l'EAC) (Hi ha pendent de resoldre's el recurs d'inconstitucionalitat amb el núm. 870-2003 interposat pel Govern de la Generalitat contra l'article 70 de la Llei 53/2002, de 30 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'ordre sobre generació de crèdit del Ministeri de Justícia procedents dels rendiments dels comptes de dipòsits i consignacions judicials. En aquest recurs es reclamava la reversió dels interessos derivats de la gestió dels comptes de dipòsits i consignacions judicials al Tresor de la Generalitat.
36. **La Llei orgànica 5/2010, de 22 de juny**, per la que es modifica la Llei orgànica 10/1995, de 23 de novembre, del Codi Penal, estableix en la seva disposició addicional segona que el Govern, en col·laboració amb les comunitats autònomes amb competència en la matèria, establirà en el termini d'un any un sistema de registre electrònic per a les faltes.
37. **Impagament de la gestió de les beques i els ajuts a l'estudi.** Mitjançant convenis de col·laboració, i a l'espera del corresponent traspàs, la Generalitat ha assumit des de l'any 2005 la gestió dels procediments d'atorgament de beques i ajuts a l'estudi universitari i no universitari. En aquests convenis, l'Estat remetia la quantificació i la liquidació dels costos de gestió al moment de l'aprovació del traspàs, el qual encara no s'ha produït. No hi ha acord sobre la quantificació del cost de la gestió suportada fins ara per la Generalitat. No obstant i això, en el Conveni subscrit per al curs 2011-2012 s'hi va preveure que les despeses de gestió s'avaluava en un 1% de l'import total de les beques i els ajuts concedits aquell curs, sense que aquest import pogués ser superior a 1.410.877 euros. Ni aquest import –que s'havia de liquidar abans de finalitzar l'exercici 2012- ni els meritats anteriorment no s'han liquidat a la Generalitat.

En definitiva, el resum de la situació actual a setembre 2013 és el següent

Quantificació d'incompliments del Govern Central (deslleialtats i altres)	
M€	
Disposició adicional 3a i inversions	5.748,0
Inversió compromesa i no realitzada	5.748,0
Entre els quals l'incompliment DA 3a: 759 M€ (exerc 2008); 211 M€ (exerc 2009); 719 M€ (exerc 2010); 330 M€ (exerc 2011), 849 M€ (exerc 2012) i 661 (exerc. 2013).	
Reducció dels ingressos finalistes provinents de l'Estat en el període 2010-2012	672,6
<i>Treball i Servicio Público de Empleo</i>	<i>258,0</i>
Promoció i altres programes d'ocupació	217,1
Formació contínua de treballadors	40,9
<i>Dependència i Polítiques Socials</i>	<i>121,8</i>
Promoció de l'autonomia personal i atenció a les persones en situació de dependència	79,4
Programes d'habitatge	18,0
Fons de suport a l'acollida i la integració d'immigrants i al reforç educatiu	15,6
Programes socials: Serveis socials corporacions locals	7,0
Altres	1,9
<i>Educació i Recerca</i>	<i>141,7</i>
Gratuïtat del segon cicle d'Educació Infantil	56,8
Programes d'educació	44,3
Beques no universitàries	22,4
Beques universitàries	10,5
Programes d'universitats i recerca	7,8
<i>Salut</i>	<i>24,6</i>
Hospital Clínic de Barcelona	13,3
Programes sanitaris	11,3
<i>Sectors Econòmics i infraestructures</i>	<i>90,9</i>
Programes d'agricultura, pesca i alimentació	63,2
Compensacions per descomptes en peatges	20,5
Programes de comerç, turisme, indústria, PIMES i energia	7,1
<i>Resta</i>	<i>35,6</i>
Programes mediambientals	17,1
Del Ministerio de Justicia per finançament de serveis traspasats	6,5
Altres	12,0
Mesures estatals que suposen un increment de la despesa	1.715,2
Increment de despesa derivat de l'augment del tipus de l'IVA (66M€ 2012 i 198M€ 2013)	264,0
Penalització pel retard del pagament a la Seguretat Social 2012	72,0
Despeses que abans es cobria amb ingressos finalistes provinents de l'Estat i a les que la Generalitat ha hagut de fer front durant 2012	248,7
Ampliació supòsits interrupció embaràs	7,8
Anticonceptius última generació	70,0
Prestacions de farmàcia i suport psicològic	16,0
Implants cloclears	0,5
Mesures preventives i assistencials dirigides als nens de 7 a 15 anys	4,6
Noves vacunes i medicaments antivirals	18,0
Finançament del medicament Dabigatran per a la prevenció de l'ictus i de l'embòlia sistèmica	66,0
Finançament del medicament Boceprevir per a la infecció crònica de l'hepatitis C	35,5
Pla Prepara	2,3
Desplegament de la Llei de la Dependència (import de la prestació per cuidadors no professionals no coberta amb recursos de l'Estat acumulat entre 2008 i 2013)	909,8
Mesures estatals que suposen un decrement dels ingressos	1.239,9
Impost dipòsits bancaris	866,0
Recurs d'inconstitucionalitat de la taxa farmacèutica (euro per recepta)	198,0
Recurs d'inconstitucionalitat de les taxes judicials	8,6
Compensació insuficient desplaçats	54,9
Vinculació de la aportació de la indústria farmacèutica a la investigació	22,4
Introducció noves exempcions en l'impost sobre operacions societàries	90,0
Import total	9.375,7

Annex 1. Liquidació del model de finançament

D'acord amb les dades presentades pel Ministeri d'Hisenda i Administracions Públiques, la **liquidació del model de finançament del 2011** va tornar a situar Catalunya per sota de la mitjana en recursos rebuts.

L'any 2011, Catalunya va ser la **tercera comunitat autònoma** en **aportació de recursos** tributaris al sistema de finançament autonòmic, però la **desena en recursos per capita rebuts** un cop aplicat el model de redistribució vigent:

- A l'hora de pagar impostos, Catalunya se situa 19 punts per sobre de la mitjana de les comunitats de règim comú, mentre que la posterior redistribució dels recursos la situa sis dècimes per sota de la mitjana.
- Es confirma així la tendència de l'any 2010, quan Catalunya també va caure de la tercera a la desena posició. Només es va situar per sobre de la mitjana el primer any d'aplicació del model.

En total, l'any 2011 Catalunya va rebre **16.912 milions**, un **3% menys que l'any anterior**.

Resultat model de finançament 2011 (per càpita)

Capacitat inicial	Índex		Recursos finals	Índex	
Madrid	134,2	1	Cantàbria	124,4	1
Balears	121,7	2	La Rioja	120,7	2
Catalunya	119,1	3	Aragó	116,3	3-4
Aragó	114,6	4	Castella i Lleó	116,3	3-4
Cantàbria	114,4	5	Extremadura	114,5	5
Astúries	106,6	6	Astúries	112,6	6
La Rioja	103,2	7	Galícia	110,9	7
Castella i Lleó	101,5	8	Castella-La Manxa	103,4	8
València	93,7	9	Balears	100,8	9
Galícia	91,2	10	Catalunya	99,4	10
Castella-La Manxa	85,4	11	Madrid	95,4	11
Múrcia	83,5	12	Andalusia	93,9	12
Andalusia	79,9	13	València	93,6	13
Extremadura	76,2	14	Múrcia	93,1	14
Canàries	42,2	15	Canàries	88,3	15
Mitjana CA règim comú	100,0		Mitjana CA règim comú	100,0	

D'altra banda, una visió general de l'evolució de totes les comunitats autònomes posa de manifest:

- Els mecanismes de redistribució que utilitza l'Estat espanyol fomenten un repartiment arbitrari dels recursos: mentre que Catalunya perd set posicions, altres comunitats amb una capacitat tributària molt per sota de la mitjana han rebut més recursos per càpita que Catalunya.

- L'evolució dels recursos de cada comunitat autònoma no té cap relació amb el comportament de la seva economia. En els tres anys d'aplicació del model, s'observa que Catalunya, amb un creixement del PIB (2,9%) superior a la mitjana (1,4%), rep un finançament que creix a un menor ritme (1,7%) que al conjunt de comunitats autònomes (7,5%).

Annex 2. Repartiment injust de l'objectiu de dèficit pressupostari

Ara fa poc més de dos anys (abril del 2011), es partia del supòsit que les **comunitats autònomes** disposaven d'un **terç de l'objectiu de dèficit** total de les administracions públiques, **comparable amb la despesa de la qual són responsables**. Així, el límit de dèficit per al 2013 era en total del **3% del PIB**, del qual l'**1,1%** corresponia a les **autonomies**.

El **juliol del 2012**, però, es trenca aquesta filosofia i, en el marc del CPFF, s'oficialitza la **distribució dels objectius de dèficit per al 2013** decidida per l'Estat. El dèficit conjunt de les AAPP del **4,5% del PIB** es distribueix amb un 3,8% del PIB per l'Estat i un **0,7%** del PIB per a les **autonomies**. Així doncs, el límit de les autonomies baixa en relació amb l'1,1% vigent fins aleshores i se situa molt per sota de l'1,5% (un terç del total). Catalunya hi vota en contra.

Al llarg del **primer semestre de 2013**, es debat com repartir entre els diferents nivells de l'administració un possible relaxament dels objectius de dèficit. A mitjans del mes de juny, la Comissió Europea aprova una **ampliació generalitzada** en els objectius de dèficit dels països comunitaris per als propers anys, concedint-li a Espanya un marge fins al **6,5% del PIB**.

En menys d'una setmana, el Consell de Política Fiscal i Financera aprova la distribució del límit del 6,5%: **1,3%** del PIB per a les **comunitats autònomes** i 5,2% per a l'Administració Central, inclosa la SS.

	Programa Estabilitat 2011-2014 (abril 2011)	Programa Estabilitat 2012-2015 (juliol 2012)	Programa Estabilitat 2013-2016 (juny 2013)
Admin.Central	1,7	3,8	5,2
CCAA	1,1	0,7	1,3
Ens locals	0,2	0,0	0,0
Total AAPP	3,0	4,5	6,5

En una nova reunió del CPFF de finals de juliol es comuniquen els objectius individuals de les comunitats autònomes per al 2013, que per a Catalunya és de l'1,58% del PIB.

Així doncs, **Europa ha concedit més marge** als objectius de dèficit per a Espanya a través de **successives revisions**, però el **Govern central se l'ha anat apropiant**. A l'**abril del 2011**, la **proporció** de dèficit assignada a les comunitats autònomes per al 2013 era superior al **terç**, mentre que **avui és d'una cinquena part**.

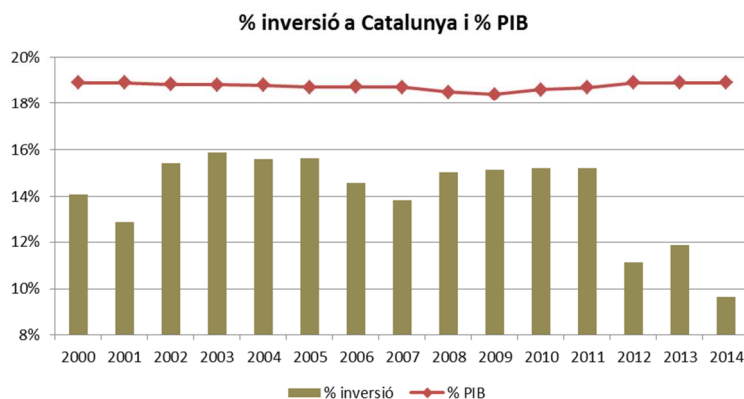
A més, tal com es pot veure en el quadre següent, aquesta **proporció encara minva més** al llarg del **període 2014-2016**, arribant aquest últim any a un magre -0,2% del PIB (1/14 part del -2,8% total), molt lluny del marge que correspondria a les comunitats autònomes d'acord amb les mateixes lleis aprovades pel Congrés dels Diputats (xifres en verd).

	2013		2014		2015		2016	
	Actual	Llei	Actual	Llei	Actual	Llei	Actual	Llei
Admin.Central	-5,2	-4,0	-4,8	-3,6	-3,5	-2,6	-2,6	-1,7
CCAA	-1,3	-2,5	-1,0	-2,2	-0,7	-1,6	-0,2	-1,1
Total AAPP	-6,5	-6,5	-5,8	-5,8	-4,2	-4,2	-2,8	-2,8

Tal com les xifres demostren, l'Estat persisteix en una distribució injusta i asimètrica de l'objectiu de dèficit entre els diferents nivells de l'Administració, sempre favorable als interessos de qui la determina (Administració central).

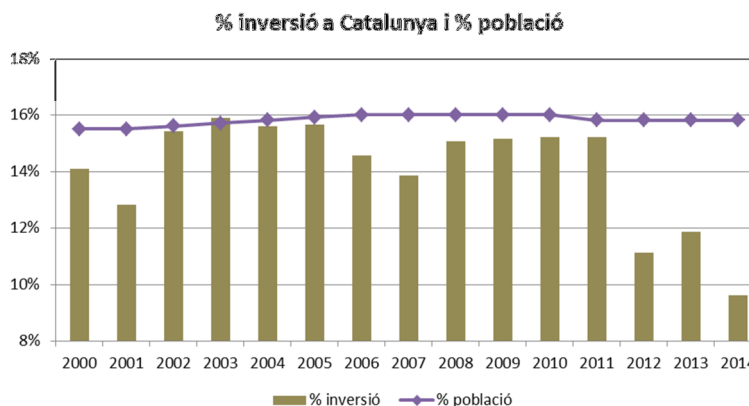
Annex 3. Inversió regionalitzada respecte del Producte Interior Brut (PIB) i la població

- La inversió de l'Estat a Catalunya **sempre ha estat per sota del que li correspondria d'acord amb la seva aportació al PIB** i al pes de la seva població.
- L'evolució de la inversió regionalitzada dels Pressupostos Generals de l'Estat mostren una disminució progressiva del percentatge d'inversió regionalitzada a Catalunya, i sempre lluny del seu pes econòmic dins de l'Estat:

Gràfic 1. Comparativa entre el percentatge d'inversió pressupostada a Catalunya respecte del total estatal (en coure) i percentatge de participació de Catalunya en el PIB estatal (en vermell).

- En termes d'inversió per habitant, en el període 2000-2014 només l'any 2003 es va equiparar la representativitat de Catalunya amb la seva població dins l'Estat:

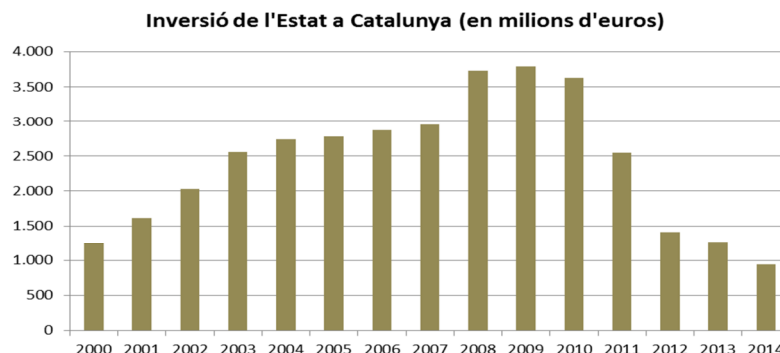

Gràfic 1. Comparativa entre el percentatge d'inversió pressupostada a Catalunya respecte el total estatal (en coure) i pes de la població catalana respecte el total estatal (en lila).

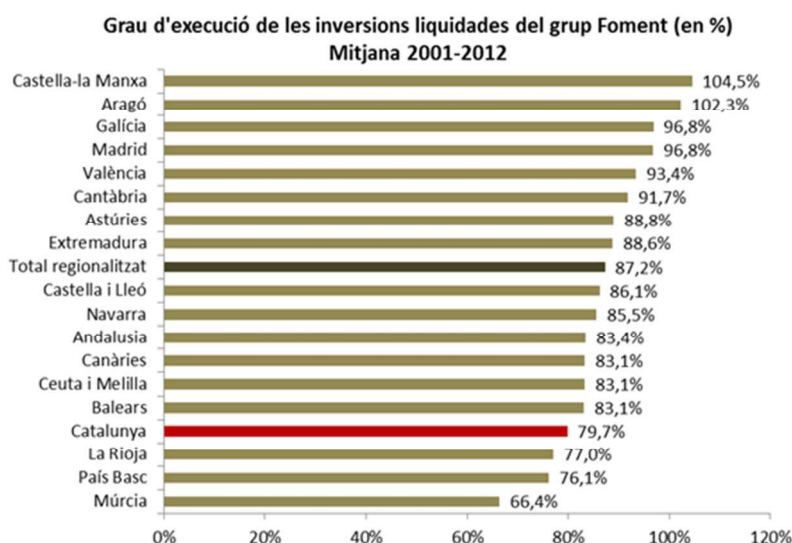
- Si atenem només els Pressupostos generals de l'Estat de 2014, el percentatge d'inversió que l'Estat preveu fer a Catalunya es redueix al 9,6% del total regionalitzat, la meitat del seu pes dins de l'Estat (18,9%). **A més, Catalunya és la regió amb major dèficit entre % de PIB i % d'inversió (-9,2%) i la quarta per la cua en inversió per capita.**

Annex 4. Inversió executada respecte de la inversió pressupostada

- L'Estat destinarà a Catalunya 944 M€ d'inversió el 2014, **un 25% menys que el 2013**, mentre que la inversió a tot l'Estat ha caigut només un 8 % de mitjana. És a dir, la caiguda d'inversió a Catalunya és 3 cops superior que la mitjana estatal.

- Però no només s'ha de contemplar el pressupost d'un any, sinó el que s'ha previst fer, (el que **realment s'ha acabat invertint**) i durant un període llarg de temps.
- La liquidació del pressupost del grup Foment a Catalunya ha estat històricament molt per sota de la inversió inicialment prevista a Catalunya. Aquesta diferència ha estat encara més gran en els anys amb pressupostos més expansius. Només ha variat la tendència l'últim any liquidat, el 2012, en el qual l'import liquidat és superior al pressupostat, malgrat que la diferència és molt petita.
- En el període 2001-2012, el **percentatge d'execució** del grup Foment a Catalunya ha estat **7,5 punts menys que el conjunt de comunitats** autònomes. Això col·loca Catalunya en la **quarta comunitat per la cua en percentatge d'execució**.

Annex 5. Dèficit fiscal

En virtut de la Llei 10/2012 de 25 de juliol, de publicació de les balances fiscals, el conseller d'Economia va presentar a finals de maig la balança fiscal¹ de Catalunya amb l'Administració central de l'any 2010. Els càlculs s'han fet seguint les dues aproximacions metodològiques estàndards: la del flux monetari i la del flux del benefici, i neutralitzant l'efecte que el cicle econòmic té sobre la situació financera del sector públic central.

públic centra

- Segons el mètode del flux monetari², el dèficit fiscal de Catalunya l'any 2010 va ser de **16.543 M€**, equivalents al **8,5% del PIB** de Catalunya.
- Segons el mètode del flux del benefici³ el dèficit fiscal català l'any 2010 va ser d'11.258 M€, que representen un 5,8% del PIB de Catalunya.

Saldo de la balança fiscal 2010	Flux monetari	Flux benefici
Despesa que l'Adm. Central realitza a Catalunya	45.329 M€	49.319 M€
Ingressos totals que aporta Catalunya a l'Adm. Central	61.872 M€	60.577 M€
Saldo balança fiscal de Catalunya amb l'Adm. Central	-16.543 M€	-11.258 M€
% sobre el PIB de Catalunya	-8,5%	-5,8%

En termes percentuals, segons el mètode del flux monetari **Catalunya aporta el 19,4% del total d'ingressos** de l'Administració central i **rep el 14,2% de la despesa total de l'Estat**. Per tant, Catalunya contribueix **amb una proporció superior al seu pes en el PIB estatal** (18,6% l'any 2010) i, en canvi, **rep una fracció de despesa que no arriba al pes de la seva població sobre el conjunt de l'Estat** (16%). Si es calcula la balança fiscal sense la Seguretat Social (atur inclòs), la despesa rebuda a Catalunya cau del 14,2% fins a l'11,3%.

	% Ingressos aportats per Catalunya	% Despesa rebuda a Catalunya	Diferència (pp)
Total	19,4%	14,2%	-5,2
Total sense Seguretat Social	19,5%	11,3%	-8,2
Seguretat social	19,2%	17,1%	-2,1

¹ La balança fiscal mesura l'efecte redistributiu entre territoris de la política fiscal de l'Administració central, és a dir, mostra la diferència entre la despesa que l'Estat realitza en un territori i el volum d'ingressos que en detreu per finançar el conjunt de la despesa pública central. Existeix dèficit fiscal quan els ingressos detrets en un territori superen les despeses que es destinen als seus ciutadans, és a dir, hi ha una sortida neta de recursos fiscals.

² El mètode del flux monetari mesura l'impacte econòmic generat per l'activitat de l'Administració central en el territori i és especialment rellevant en temps de crisi i atur.

³ El mètode del flux benefici mesura l'impacte de l'actuació de l'Administració central sobre el benestar dels residents en un territori. Requereix més supòsits i aproximacions.

Evolució

Si es comparen les dades de la balança fiscal de Catalunya amb l'Administració Central (flux monetari) des del 1986, s'observa:

- La persistència del dèficit fiscal, amb valors que oscil·len entre el -6,7% i el -10,1% del PIB.
- El dèficit fiscal entre el 1986 i el 2010 se situa de mitjana en el -8,1% del PIB.

Balança fiscal de Catalunya amb l'Administració central

	% PIB de Catalunya		% PIB de Catalunya
1986	-6,8	1999	-7,5
1987	-7,0	2000	-7,2
1988	-7,5	2001	-6,7
1989	-7,7	2002	-10,1
1990	-8,3	2003	-8,9
1991	-8,0	2004	-8,7
1992	-8,6	2005	-8,4
1993	-10,1	2006	-7,9
1994	-8,8	2007	-8,1
1995	-7,7	2008	-8,6
1996	-7,9	2009	-8,5
1997	-7,4	2010	-8,5
1998	-6,8	Mitjana	-8,1

Tanmateix, si s'observa el dèficit fiscal per persona, el saldo fiscal (en termes reals, base 2010) s'ha doblat en els últims 24 anys, passant dels 1.092€/persona als 2.260€/persona.

